

INSTRUKCJA BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO

STAROSTWO POWIATOWE W RYBNIKU

ul. 3-GO MAJA 31

44-200 RYBNIK

Podstawa prawna opracowania:

§ 6 Rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 7 czerwca 2010 w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz.U. 109 poz.719 z późn. zmianami)

Rybnik, kwiecień 2021 r.

Niniejsza instrukcja winna być przechowywana w miejscu dostępnym dla ekip ratowniczych

KATA AKTUALIZACJI

L.p	Data aktualizacji	Zakres aktualizacji	Podpis

Spis treści

Postanowienia ogólne.....	5
Charakterystyka ogólna oraz warunki ochrony przeciwpożarowej, wynikające z przeznaczenia, sposobu użytkowania i warunków technicznych obiektu, w tym zagrożenia wybuchem.....	14
Określenie wyposażenia w wymagane urządzenia przeciwpożarowe i gaśnice oraz sposoby poddawania ich przeglądów technicznym i czynnościom konserwacyjnym.....	19
Zasady zabezpieczenia obiektu przed możliwością powstania pożaru oraz zasady zachowania w czasie pożaru	30
Sposoby wykonywania prac niebezpiecznych pod względem pożarowym.....	36
Warunki i organizacja ewakuacji ludzi oraz sposoby praktycznego sprawdzenia organizacji i warunków ewakuacji ludzi.....	41
Sposoby zaznajamiania pracowników z treścią niniejszej instrukcji oraz przepisami przeciwpożarowymi.....	45
Zadania i obowiązki w zakresie ochrony przeciwpożarowej dla osób będących ich stałymi użytkownikami	49
Plany graficzne obiektu	52
Załączniki graficzne.....	53
Uwagi końcowe.....	60

Na podstawie § 6 Rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 7 czerwca 2010 w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz.U. 109 poz.719 z późn. zmianami)

wprowadza się w życie:

"INSTRUKCJĘ BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO"

dla :

Budynku Starostwa Powiatowego w Rybniku

Ul. 3-go Maja 31

Przedmiotowa instrukcja obowiązuje wszystkich użytkowników obiektu, wykonawców robót niebezpiecznych pożarowo oraz wszelkie osoby przebywające w obiekcie.

Do zapoznania się z „Instrukcją” i przestrzegania jej ustaleń zobowiązani są wszyscy pracownicy, bez względu na rodzaj wykonywanej pracy i zajmowane stanowisko.

Przyjęcie do wiadomości postanowień instrukcji pracownicy potwierdzają w oświadczeniu własnoręcznym podpisem, które powinno być włączone do akt osobowych pracownika.

Rybnik , dnia

ROZDZIAŁ I

Postanowienia ogólne

1. WSTĘP

Zgodnie z **art. 4 ust. 1** ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej (tekst jedn.: Dz. U. 2020 poz. 961) właściciel, zarządca lub użytkownik budynku, obiektu lub terenu, zapewniając jego ochronę przeciwpożarową, obowiązany jest w szczególności:

1. przestrzegać przeciwpożarowych wymagań budowlanych, instalacyjnych i technologicznych.
2. wyposażyć budynek, obiekt lub teren w sprzęt pożarniczy i ratowniczy oraz środki gaśnicze, zgodnie z zasadami określonymi w przepisach.
3. zapewnić konserwację i naprawy sprzętu oraz urządzeń przeciwpożarowych zgodnie z zasadami i wymaganiami gwarantującymi sprawne i niezawodne ich funkcjonowanie,
4. zapewnić osobom przebywającym w budynku, obiekcie lub na terenie bezpieczeństwo i możliwość ewakuacji,
5. przygotować budynek, obiekt lub teren do prowadzenia akcji ratowniczej,
6. zaznajomić pracowników z przepisami przeciwpożarowymi.
7. ustalić sposoby postępowania na wypadek powstania pożaru, lub innego miejscowego zagrożenia.

Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (tekst jednolity Dz.U. 109 poz. 719) nakłada na właścicieli lub zarządców obiektów obowiązek opracowania Instrukcji Bezpieczeństwa Pożarowego.

Instrukcje bezpieczeństwa pożarowego powinny zawierać:

1. warunki ochrony przeciwpożarowej, wynikające z przeznaczenia, sposobu użytkowania, prowadzonego procesu technologicznego, magazynowania (składowania) i warunków technicznych obiektu, w tym zagrożenia wybuchem;
2. określenie wyposażenia w wymagane urządzenia przeciwpożarowe i gaśnice oraz sposoby poddawania ich przeglądom technicznym i czynnościom konserwacyjnym;
3. sposoby postępowania na wypadek pożaru i innego zagrożenia;
4. sposoby zabezpieczenia prac niebezpiecznych pod względem pożarowym, jeżeli takie prace są przewidywane;
5. warunki i organizację ewakuacji ludzi oraz praktyczne sposoby ich sprawdzania;
6. sposoby zapoznania użytkowników obiektu, w tym zatrudnionych pracowników, z przepisami przeciwpożarowymi oraz treścią przedmiotowej instrukcji;
7. zadania i obowiązki w zakresie ochrony przeciwpożarowej dla osób będących ich stałymi użytkownikami;
8. Plany obiektów

2. Podstawowe pojęcia i definicje związane z ochroną przeciwpożarową

PSP - Państwowa Straż Pożarna.

KSRG - Krajowy System Ratowniczo Gaśniczy integralna część organizacji bezpieczeństwa wewnętrznego państwa - obejmująca w celu ratowania życia, zdrowia, mienia lub środowiska - prognozowanie, rozpoznanie i zwalczanie pożarów, klęsk żywiołowych lub innych miejscowych zagrożeń.

KP(M) PSP - Komenda Powiatowa (Miejska) Państwowej Straży Pożarnej.

AT - „Aprobata techniczna” - pozytywna ocena techniczna wyrobu, stwierdzająca jego przydatność do stosowania w budownictwie.

CZ Certyfikat Zgodności Dokument potwierdzający zgodność wykonania i właściwości wyrobu z dokumentem odniesienia: Polską Normą lub Aprobata Techniczną.

Ochrona przeciwpożarowa realizacja wszelkich przedsięwzięć mających na celu ochronę życia, zdrowia, mienia lub środowiska przed pożarem, klęską żywiołową lub innym miejscowym zagrożeniem.

Inne miejscowe zagrożenie - inne niż pożar i klęska żywiołowa zdarzenie wynikające z rozwoju cywilizacyjnego i naturalnych praw przyrody (katastrofy techniczne, chemiczne, ekologiczne i medyczne), stanowiące zagrożenie dla życia, zdrowia, mienia lub środowiska.

Bezpieczeństwo pożarowe - stan eliminujący zagrożenie dla życia lub zdrowia ludzi, uzyskiwany przez funkcjonowanie systemu norm prawnych, technicznych środków zabezpieczenia przeciwpożarowego, prowadzonych działań zapobiegawczych i organizacyjnych – stan spokoju, pewności, poczucia bezpieczeństwa.

Substancje niebezpieczne - pod tym pojęciem rozumie się jedną lub więcej substancji albo mieszaniny substancji, które ze względu na swoje właściwości chemiczne, biologiczne lub promieniotwórcze mogą, w razie nieprawidłowego obchodzenia się z nimi, spowodować zagrożenie życia lub zdrowia ludzi lub środowiska; substancją niebezpieczną może być surowiec, produkt, półprodukt, odpad, a także substancja powstała w wyniku awarii,

Materiały niebezpieczne pożarowo - pod tym pojęciem rozumie się następujące materiały niebezpieczne:

- a) gazy palne,
- b) ciecze palne o temperaturze zapłonu poniżej 55°C (328,15 K),
- c) materiały wytwarzające w zetknięciu z wodą gazy palne,
- d) materiały zapalające się samorzutnie na powietrzu,
- e) materiały wybuchowe i pirotechniczne,
- f) materiały ulegające samorzutnemu rozkładowi lub polimeryzacji,
- g) materiały mające skłonności do samozapalenia.

Prace niebezpieczne pod względem pożarowym - pod tym pojęciem rozumie się prace, których prowadzenie może powodować bezpośrednie niebezpieczeństwo powstania pożaru lub wybuchu. Do prac niebezpiecznych pod względem pożarowym zaliczyć można m.in.: roboty remontowo – budowlane i operacje związane z użyciem otwartego ognia lub wysokich temperatur, wykonywane wewnątrz i bezpośrednio na obiekcie - na elewacji, bądź na dachu budynku; prace związane ze spawaniem, zgrzewaniem, podgrzewaniem i lutowaniem prowadzone poza stałymi, przeznaczonymi do tego celu miejscami; przelewanie, mieszanie, transportowanie płynów łatwo zapalnych; prace związane z transportem i stosowaniem gazów

palnych i utleniających; prace związane z klejeniem, lakierowaniem, malowaniem lub zmywaniem powierzchni z użyciem wyrobów lub substancji wydzielających palne pary.

Hydrant wewnętrzny 25 z węzłem półsztywnym - urządzenie do zwalczania pożaru składające się, ze wspornika węża, ręcznego zaworu odcinającego, węża półsztywnego wraz z łącznikami, prądownicy z zaworem odcinającym, zamkniętych w szafce lub chronionych pokrywą.

Osoba kompetentna do konserwacji i napraw hydrantów - pod tym pojęciem, należy rozumieć osobę z niezbędnymi uprawnieniami tj. odbytym kursem specjalistycznym dla konserwatorów, posiadającą odpowiednią praktykę i doświadczenie, która ma dostęp do wymaganych narzędzi, wyposażenia i informacji, instrukcji i wiedzy o specjalnych procedurach zalecanych przez producentów, zdolną do wykonania konserwacji i napraw zgodnie z Polską Normą, będącą odpowiednikiem Normy Europejskiej: PN-EN 671-3 dotyczącej hydrantów.

Gaśnica przenośna - gaśnica przeznaczona do przenoszenia i uruchamiania ręcznego, o masie w stanie gotowości do użycia nie większej niż 20 kg.

Gaśnica przewoźna - gaśnica skonstruowana tak, aby mogła być transportowana i uruchamiana ręcznie, o masie całkowitej większej niż 20 kg. Gaśnica przewoźna zwykle montowana jest na kołach.

Przegląd gaśnic - okresowe sprawdzenie stanu technicznego gaśnic, mające na celu stwierdzenie ich sprawności technicznej, zapewniającej właściwe działanie w chwili użycia.

Konserwacja gaśnic - czynności jakie należy przeprowadzić aby przywrócić sprawność techniczną gaśnicom, bez konieczności przeprowadzania naprawy (np. wymiana podzespołów bez naruszenia plomb).

Naprawa gaśnic - zespół czynności warsztatowych, których celem jest przywrócenie gaśnicom funkcji użytkowej (np. wymiana środka gaśniczego, czyszczenie i malowanie zbiornika, badania wytrzymałościowe zbiornika itp.).

Osoba kompetentna do konserwacji i napraw gaśnic - pod tym pojęciem, należy rozumieć osobę z niezbędnymi uprawnieniami tj. odbytym kursem specjalistycznym dla konserwatorów gaśnic, a także legitymującą się upoważnieniem wydanym przez producenta gaśnic, którego wyrób poddawany jest przeglądowi, konserwacji lub naprawie, posiadającą dostęp do wymaganych urządzeń, wyposażenia, informacji, instrukcji i wiedzy o procedurach - zdolną do wykonania konserwacji i napraw.

Gaśnice spełniające wymagania Polskich Norm będących odpowiednikami Norm Europejskich - za zgodne z odpowiednikami norm europejskich uważa się gaśnice certyfikowane w CNBOP według normy PN-EN-3.

Oznakowanie gaśnic według podziału pożarów - aktualnie, zgodnie z Polską Normą PN-EN-2:1998 „Podział pożarów”, w celu klasyfikacji różnego rodzaju pożarów i uproszczenia wszelkich powołań się na te rodzaje pożarów, wprowadzono następujące oznaczenia:

- Grupa pożarów A: Pożary materiałów stałych, zwykle pochodzenia organicznego, których normalne spalanie zachodzi z tworzeniem żarzących się węgli.
- Grupa pożarów B: Pożary cieczy i materiałów stałych topiących się.
- Grupa pożarów C: Pożary gazów.
- Grupa pożarów D: Pożary metali.
- Grupa pożarów F: Pożary tłuszczów.

Oświetlenie bezpieczeństwa dróg ewakuacyjnych - oświetlenie pojawiające się po zaniku oświetlenia ogólnego, zapewniające oświetlenie i wskazanie dróg ewakuacyjnych celem zapewnienia bezpiecznej ewakuacji ludzi z obiektu.

Gęstość obciążenia ogniowego [Q_d] - energia cieplna, wyrażona w megadżulach [MJ], która może powstać przy spalaniu materiałów palnych znajdujących się w pomieszczeniu, strefie pożarowej lub składowisku materiałów stałych, przypadająca na jednostkę powierzchni tego obiektu, wyrażoną w metrach kwadratowych [m^2]; Q_d [MJ/ m^2].

Względny czas trwania pożaru - czas, w którym ulegną spaleni materiał palne znajdujące się w pomieszczeniu lub składowisku materiałów stałych w strefie pożarowej.

Klasa odporności pożarowej budynku - klasyfikacja budynku determinowana wielkością gęstości obciążenia ogniowego strefy pożarowej [Q_d], kwalifikacją budynku do kategorii zagrożenia ludzi [ZL I, ZL II, ZL III, ZL IV i ZL V], wysokością budynku [N, SW, W i WW] oraz odpornością ogniową elementów konstrukcyjnych [R, E, I]. Ustanowiono pięć klas odporności pożarowej budynków lub ich części, podanych w kolejności od najwyższej do najniższej i oznaczonych literami: **A, B, C, D i E**, a scharakteryzowanych w przepisach „warunków technicznych jakim powinny odpowiadać budynki (...)”. Elementy budynku, odpowiednio do jego klasy odporności pożarowej [A, B, C, D i E], powinny w zakresie klasy odporności ogniowej spełniać, co najmniej wymagania określone w przepisach „warunków technicznych dla budynków”, w zakresie:

R - nośności ogniowej (w minutach), określonej zgodnie z Polską Normą dotyczącą zasad ustalania klas odporności ogniowej elementów budynku;

E - szczelności ogniowej (w minutach), określonej jak wyżej oraz

I - izolacyjności ogniowej (w minutach), określonej jak wyżej.

Strefa pożarowa - pod tym pojęciem rozumie się budynek albo jego część oddzieloną od innych budynków lub innych części budynku elementami oddzielenia przeciwpożarowego, bądź też pasami wolnego terenu o szerokości nie mniejszej niż dopuszczalne odległości od innych budynków.

Podział budynków - budynki oraz części budynków, stanowiące odrębne strefy pożarowe, z uwagi na przeznaczenie i sposób użytkowania, dzieli się na:

- mieszkalne, zamieszkania zbiorowego i użyteczności publicznej charakteryzowane kategorią zagrożenia ludzi, określane jako **ZL**,
- produkcyjne i magazynowe, określane jako **PM**,
- inwentarskie (służące do hodowli inwentarza), określane jako **IN**.

Budynek użyteczności publicznej- pod tym pojęciem rozumie się budynek przeznaczony dla administracji publicznej, wymiaru sprawiedliwości, kultury, kultu religijnego, oświaty, szkolnictwa wyższego, nauki, opieki zdrowotnej, opieki społecznej i socjalnej, obsługi bankowej, handlu, gastronomii, usług, turystyki, sportu, obsługi pasażerów w transporcie kolejowym, drogowym, lotniczym lub wodnym, poczty lub telekomunikacji oraz inny ogólnodostępny budynek przeznaczony do wykonywania podobnych funkcji; za budynek użyteczności publicznej uznaje się także budynek biurowy i socjalny.

Budynki oraz części budynków, stanowiące odrębne strefy pożarowe, **określane jako ZL**, zalicza się do jednej lub do więcej niż jedna spośród następujących kategorii zagrożenia ludzi:

- **ZL I** - zawierające pomieszczenia przeznaczone do jednoczesnego przebywania ponad 50 osób nie będących ich stałymi użytkownikami, a nie przeznaczone przede wszystkim do użytku ludzi o ograniczonej zdolności poruszania się,

- **ZL II** - przeznaczone przede wszystkim do użytku ludzi o ograniczonej zdolności poruszania się, takie jak szpitale, żłobki, przedszkola, domy dla osób starszych,
- **ZL III** - użyteczności publicznej, nie zakwalifikowane do ZL I i ZL II,
- **ZL IV** - mieszkalne,
- **ZL V** - zamieszkania zbiorowego, nie zakwalifikowane do ZL I i ZL II.

Wysokość budynku - pod tym pojęciem należy rozumieć wysokość, służącą do określenia wymagań technicznych i użytkowych, to jest wysokość liczoną od poziomu terenu przy najniższym położonym wejściu do budynku lub jego części, do górnej płaszczyzny stropu bądź najwyższej położonej krawędzi stropodachu nad najwyższą kondygnacją użytkową, łącznie z grubością izolacji cieplnej i warstwy ją osłaniającej, albo do najwyższej położonej górnej powierzchni innego przekrycia. W celu określenia wymagań technicznych i użytkowych wprowadzono następujący podział budynków na grupy wysokości:

- **niskie (N)** - do 12m włącznie nad poziomem terenu lub mieszkalne o wysokości do 4 kondygnacji nadziemnych włącznie,
- **średniowysokie (SW)** - ponad 12m do 25m włącznie nad poziomem terenu lub mieszkalne o wysokości ponad 4 do 9 kondygnacji nadziemnych włącznie,
- **wysokie (W)** - ponad 25m do 55m włącznie nad poziomem terenu lub mieszkalne o wysokości ponad 9 do 18 kondygnacji nadziemnych włącznie,
- **wysokościowe (WW)** - powyżej 55m nad poziomem terenu.

Strefa zagrożenia - przestrzeń wydzielona w taki sposób, aby w określonym czasie pożar nie przeniósł się na zewnątrz lub do wewnątrz wydzielonej przestrzeni.

Pożar - niekontrolowany proces spalania w miejscu do tego celu nie przeznaczonym.

Wybuch - gwałtowna reakcja utleniania lub rozkładu wywołująca wzrost temperatury i/lub ciśnienia.

Górna granica wybuchowości gazów lub par cieczy oraz pyłów - określa najwyższe stężenie składnika palnego, przy którym zapłon pod wpływem czynnika inicjującego jest jeszcze możliwy.

Dolna granica wybuchowości gazów lub par cieczy oraz pyłów - określa najniższe stężenie składnika palnego, przy którym zapłon pod wpływem czynnika inicjującego jest już możliwy.

Zagrożenie wybuchem - pod tym pojęciem rozumie się możliwość tworzenia przez palne gazy, pary palnych cieczy, pyły lub włókna palnych ciał stałych, w różnych warunkach, mieszanin z powietrzem, które pod wpływem czynnika inicjującego zapłon (iskra, łuk elektryczny lub przekroczenie temperatury samozapłonu) wybuchają, czyli ulegają gwałtownemu spalaniu połączonemu ze wzrostem ciśnienia.

Strefa zagrożenia wybuchem - pod tym pojęciem rozumie się przestrzeń, w której może występować mieszanina wybuchowa substancji palnych z powietrzem lub innymi gazami utleniającymi, o stężeniu zawartym między dolną i górną granicą wybuchowości. W obiektach i na terenach przyległych, gdzie prowadzone są procesy technologiczne z użyciem materiałów mogących wytworzyć mieszaniny wybuchowe, lub w których materiały takie są magazynowane, powinna być dokonana ocena zagrożenia wybuchem.

Strefy zagrożenia wybuchem dla gazów lub par cieczy palnych i pyłów:

Strefa 0: Obszar, w którym atmosfera wybuchowa zawierająca mieszaninę substancji palnych, w postaci gazu, pary albo mgły, z powietrzem występuje stale, w długim czasie lub często.

UWAGA: Zasadniczo takie warunki, kiedy do nich dochodzi, występują wewnątrz pojemników, rurociągów, zbiorników, itd.

Strefa 1: Obszar, w którym atmosfera wybuchowa zawierająca mieszaninę substancji palnych, w postaci gazu, pary albo mgły, z powietrzem może czasami wystąpić w trakcie normalnego działania.

UWAGA: Strefa ta może obejmować, między innymi:

- bezpośrednie otoczenie strefy 0;
- bezpośrednie otoczenie miejsc zasilania surowcem;
- bezpośrednie otoczenie miejsc napełniania i opróżniania;
- bezpośrednie otoczenie wrażliwych na uszkodzenie urządzeń, systemów ochronnych, części i podzespołów wykonanych ze szkła, ceramiki i tym podobnych materiałów;
- bezpośrednie otoczenie nieodpowiednio zabezpieczonych uszczelnień, na przykład na pompach i zaworach z komorami dławikowymi.

Strefa 2: Obszar, w którym atmosfera wybuchowa zawierająca mieszaninę substancji palnych, w postaci gazu, pary albo mgły, z powietrzem nie występuje w trakcie normalnego działania, a w przypadku wystąpienia trwa tylko przez krótki okres czasu.

UWAGA: Strefa ta może obejmować, między innymi, obszary otaczające strefy 0 lub 1.

Strefa 20: Obszar, w którym atmosfera wybuchowa w postaci obłoku palnego pyłu w powietrzu występuje stale, w długim czasie lub często.

UWAGA: Zasadniczo takie warunki, kiedy do nich dochodzi, występują wewnątrz pojemników, rurociągów i zbiorników, itd.

Strefa 21: Obszar, w którym atmosfera wybuchowa w postaci obłoku palnego pyłu w powietrzu może czasami wystąpić w trakcie normalnego działania.

UWAGA: Strefa ta może obejmować, między innymi, obszary w bezpośrednim otoczeniu miejsc nasypywania i wysypywania pyłu i gdzie występują warstwy pyłu zdolne w trakcie normalnego działania tworzyć palną mieszaninę pyłu z powietrzem w zakresie stężeń wybuchowych.

Strefa 22: Przestrzeń lub pomieszczenie, w którym atmosfera wybuchowa w postaci chmury palnego pyłu w powietrzu nie występuje w trakcie normalnego działania, a w przypadku wystąpienia trwa przez krótki okres czasu.

UWAGA: Strefa ta może obejmować, między innymi, przestrzenie lub pomieszczenia w bezpośrednim otoczeniu urządzeń, systemów ochronnych, części i podzespołów zawierających pył, z których może dojść do uwolnienia i gromadzenia się pyłu (na przykład pomieszczenia z młynami, w których osiada pył wydostający się z młynów).

Grupy gazów z uwagi na stopień niebezpieczeństwa pożarowego:

- Grupa I - gazy tworzące mieszaniny wybuchowe z powietrzem przy stężeniu do 10% objętości (np. acetylen, wodór),
- Grupa II - gazy tworzące mieszaniny wybuchowe z powietrzem przy stężeniu powyżej 10% objętości (np. amoniak),
- Grupa III - gazy niepalne, ale podtrzymujące palenie (np. tlen, sprężone powietrze),
- Grupa IV - gazy niepalne i nie podtrzymujące palenia (np. dwutlenek węgla, argon, hel).

Klasy temperaturowe - najwyższe temperatury dowolnej części elektrycznego urządzenia przeciwwybuchowego mającego styczność z otaczającą mieszaną wybuchową, bezpieczne dla temperatury samozapalenia. Oznaczone są literą T i cyframi od 1 do 6 (T1, T2, T3, T4, T5 i T6).

Akcja ewakuacyjna - zorganizowane doraźnie działanie przy użyciu posiadanych oraz dostępnych sił i środków w celu uratowania kogoś lub/i czegoś w wyniku usunięcia osób lub przedmiotów ze strefy zagrożenia.

Akcja gaśnicza - zorganizowane doraźnie działanie bojowe przy użyciu posiadanych oraz dostępnych sił i środków w celu gaszenia pożaru.

Akcja ratownicza - zespół różnorodnych przedsięwzięć zorganizowanych doraźnie przy użyciu posiadanych oraz dostępnych sił i środków w celu uratowania ludzi lub/i zwierząt, przed utratą życia i zdrowia, a także mienia przed spaleniem, zniszczeniem, itp. oraz w celu usunięcia skutków klęsk żywiołowych, katastrof, awarii, zagrożeń, itd.

Alarm - sygnał podany przez techniczne urządzenia alarmowe lub w inny sposób, wzywający do szybkiego osiągnięcia przewidzianego stanu gotowości bojowej jednostek taktycznych.

Alarmowanie - czynności związane z powiadamianiem określonych osób lub zespołów ludzkich o obowiązku natychmiastowego przystąpienia do wykonywania ustalonych wcześniej zadań, poleceń, rozkazów, zarządzeń, itp., a także uruchomienie technicznych urządzeń alarmowych lub innych urządzeń w celu wywołania odpowiedniego sygnału.

Drogi ewakuacyjne - drogi bezpośrednie albo drogi komunikacji ogólnej prowadzące z pomieszczeń przeznaczonych na pobyt ludzi, zapewniające możliwość ewakuacji w bezpieczne miejsce na zewnątrz budynku lub do sąsiedniej strefy pożarowej. W pomieszczeniach, od najdalszego miejsca, w którym może przebywać człowiek, do wyjścia ewakuacyjnego na drogę ewakuacyjną lub do innej strefy pożarowej albo na zewnątrz budynku, powinno być zapewnione przejście, zwane „przejściem ewakuacyjnym”, o długości określonej w przepisach „warunków technicznych”. Długość drogi ewakuacyjnej od wyjścia z pomieszczenia na tę drogę do wyjścia do innej strefy pożarowej lub na zewnątrz budynku, zwanej „dojściem ewakuacyjnym”, mierzy się wzdłuż osi drogi ewakuacyjnej. W przypadku zakończenia dojścia ewakuacyjnego przedsiönkiem przeciwpożarowym, długość tę mierzy się do pierwszych drzwi tego przedsiönka. Za równorzędne wyjściu do innej strefy pożarowej, uważa się wyjście do obudowanej klatki schodowej, zamykanej drzwiami o klasie odporności ogniowej co najmniej EI 30, wyposażonej w urządzenia zapobiegające zadymieniu lub służące do usuwania dymu.

Zabezpieczenie przed zadymieniem dróg ewakuacyjnych - pod tym pojęciem rozumie się zabezpieczenie przed utrzymywaniem się na drogach ewakuacyjnych dymu w ilości, która ze względu na ograniczenie widoczności lub toksyczność uniemożliwiłaby bezpieczną ewakuację.

Dymy pożarowe - substancje chemiczne powstałe wskutek niepełnego rozkładu termicznego ciał palnych, występujących w powietrzu w postaci aerozoli, drobnych cząsteczek ciał stałych, pary wodnej, sadzy, par cieczy palnych, gazów pożarowych, itp. Ilość wydobywającego się dymu jest tym większa, im więcej pierwiastków węgla mają swojej strukturze palące się materiały.

Temperatura zapalenia (samozapalenia) - jest to najniższa temperatura, do której należy ogrzać materiał palny, aby zapalił się bez udziału ognia otwartego.

Temperatura zapłonu - minimalna temperatura, przy której w określonych warunkach badania z cieczy wydziela się palny gaz lub para w ilości wystarczającej do natychmiastowego zapłonu z zastosowaniem efektywnego źródła zapłonu.

Środek gaśniczy - substancja, mieszanina, związek chemiczny w postaci ciała stałego, ciekłego, gazowego, przewidziany do gaszenia pożarów.

Środki ogniochronne - produkty w postaci lakierów, farb lub farb emulsyjnych nakładanych na chronione powierzchnie, a także rozpuszczalne koncentraty umożliwiające nasycenie materiałów palnych. Środki ogniochronne służą do uodpornienia materiałów palnych na działanie ognia i wysokich temperatur, celem opóźnienia czasu zapalenia się chronionych

materiałów oraz opóźnienia rozprzestrzeniania się ognia po powierzchniach materiałów palnych.

Kłapa dymowa - pokrywa umieszczona na otworze dachu lub stropodachu, otwierana automatycznie, czasem dodatkowo i ręcznie, w celu usunięcia drogą wentylacji naturalnej nagromadzonych w budynku gorących gazów i dymów pożarowych.

Kłapa przeciwpożarowa - element oddzielenia przeciwpożarowego stosowany przy zamknięciach otworów w ścianie i stropach oddzielen przeciwpożarowych uruchamiany automatycznie podczas pożaru.

Przeciwpożarowy wyłącznik prądu - wyłącznik odcinający dopływ prądu do wszystkich obwodów, z wyjątkiem obwodów zasilających instalacje i urządzenia, których funkcjonowanie jest niezbędne podczas pożaru.

Awaryjne źródła zasilania - są to urządzenia, które po zaniku zasilania podstawowego (sieci) przekazują energię do zasilania określonych odbiorników. Dzieli się na zasilanie indywidualne, grupowe, centralne, poprzez agregaty prądotwórcze oraz sieć specjalnie zabezpieczoną.

ROZDZIAŁ II

Charakterystyka ogólna oraz warunki ochrony przeciwpożarowej, wynikające z przeznaczenia, sposobu użytkowania i warunków technicznych obiektu, w tym zagrożenia wybuchem

1. Charakterystyka ogólna obiektu i przeznaczenie obiektu

Przedmiotem opracowania jest budynek starostwa powiatowego zlokalizowany w Rybniku przy ulicy 3-go Maja 31. Obiekt stanowi jedną bryłę architektoniczną składającą się z trzech segmentów wzajemnie ze sobą połączonych. Obiekt zlokalizowany został u zbiegu ulic 3-go Maja i Piłsudskiego, na terenie nie posiadającym stałego ogrodzenia. Od strony ulicy 3-go Maja znajduje się wjazd zabezpieczony szlabanem na wewnętrzny plac przed budynkiem oraz na parking. Plac oraz drogi wewnętrzne posiadają nawierzchnię asfaltową i z kostki brukowej.

Techniczne warunki zabezpieczenia przeciwpożarowego

Budynek i urządzenia z nim związane powinny być zaprojektowane i wykonane w sposób zapewniający w razie pożaru:

- 1) nośność konstrukcji przez czas wynikający z rozporządzenia,*
- 2) ograniczenie rozprzestrzeniania się ognia i dymu w budynku,*
- 3) ograniczenie rozprzestrzeniania się pożaru na sąsiednie budynki,*
- 4) możliwość ewakuacji ludzi, a także uwzględniający bezpieczeństwo ekip ratowniczych.*

Budynek starostwa powiatowego jest budynkiem zabytkowym wpisanym do wojewódzkiego rejestru zabytków pod nr rej. A/1576/95 z 29.12.1995 r., został wzniesiony w 1887 r na terenie Parku Starościańskiego. Omawiany budynek składa się z trzech skrzydeł połączonych ze sobą ciągiem korytarzy, skrzydło znajdujące się od strony wschodniej dobudowano w okresie międzywojennym i połączone zostało z istniejącym budynkiem, co spowodowało różnicę poziomów poszczególnych kondygnacji. Jest to budynek trzykondygnacyjny, pod częścią najstarszą znajdują się piwnice, których pomieszczenia wykorzystywane są jako magazyny i warsztat podręczny oraz pomieszczenia konserwatorów. W części wschodniej w suterynie znajdują się pomieszczenia biurowe.

Budynek wykonany został w technologii tradycyjnej, murowany z cegły, stropy w poszczególnych częściach budynku różne. W części starszej nad piwnicami zastosowano stropy Kleina, natomiast nad pozostałymi kondygnacjami znajdują się stropy drewniane w części osłonięte od spodu płytami kartonowo gipsowymi. W części dobudowanej zastosowano stropy z betonu gęstożebrowego. Dach w budynku o drewnianej konstrukcji, połacie poziome kryte papą, skosy dachu pokryte blachą miedzianą. Budynek posiada trzy nieobudowane klatki schodowe, z których dwie obejmują wszystkie kondygnacje natomiast trzecia klatka schodowa dochodzi do piętra, natomiast na poddasze prowadzą drewniane zabiegowe schody poprowadzone w obudowanej klatce schodowej. Główne klatki schodowe mają konstrukcję żelbetową, natomiast klatka schodowa w środkowej części budynku ma konstrukcję stalową ze stopniami drewnianymi. Tylko jedna klatka schodowa spełnia wymogi dotyczące szerokości biegów i spoczników, pozostałe klatki schodowe nie spełniają wymagań dla klatek ewakuacyjnych. Pomieszczenia socjalne łazienki, sanitariaty, jadalnia posiadają okładziny z płytek ceramicznych łatwozmywalnych, posadzki wyłożone płytkami ceramicznymi. W pozostałych pomieszczeniach posadzki posiadają różne rodzaje okładzin, w części budynku są to płytki ceramiczne, na piętrze zastosowano parkiet dębowy natomiast na poddaszu posadzki pokryto wykładziną. W budynku zamontowano windę łączącą wszystkie kondygnacje budynku, winda ta nie spełnia wymagań dla dźwigów ratowniczych.

Dane obiektu:

- liczba kondygnacji nadziemnych - 4 (w części zachodniej , część wschodnia 3

kondygnacje)

- powierzchnia - 2541 m²
- wysokość - 15 m w najwyższym miejscu (średniowysoki)

Obecnie w budynku pracują 102 osoby, ilości na poszczególnych kondygnacjach wynoszą:

- Sutoryna - 8 osób
- Parter - 42 osoby
- Piętro - 27 osób
- Poddasze - 25 osób

Z uwagi na pełnioną funkcję – obiekt klasyfikuje się do budynków klasy ZL III, budynek nie posiada pomieszczeń i stref zagrożenia wybuchem.

Biorąc pod uwagę rodzaj obiektu, jego przeznaczenie i wysokość, budynek powinien spełnić wymagania dla **klasy B** odporności pożarowej. W związku z powyższym poszczególne elementy budowlane powinny spełniać wymagania odporności ogniowej:

- Główna konstrukcja nośna budynku: - R120
- Konstrukcja dachu: - R30
- Strop: - REI60
- Ściany wewnętrzne: - EI30
- Przekrycie dachu: - RE30

Przedmiotowy budynek jest obiektem zabytkowym, biorąc to pod uwagę jak również rodzaj zastosowanych materiałów konstrukcyjnych należy podkreślić, że nie wszystkie elementy posiadają właściwą odporność ogniową szczególnie w obszarze poddasza i piętra budynku jak również klatek schodowych.

2. Podział na strefy pożarowe

Dopuszczalna powierzchnia strefy pożarowej dla budynku średniowysokiego zakwalifikowanego do kategorii **ZL III** wynosi 5000 m². Budynek starostwa stanowi jedną strefę pożarową, poszczególne kondygnacje i segmenty budynku nie posiadają wymaganych elementów oddzielenia pożarowego, dopuszczalna wielkość strefy nie została przekroczona.

3. Odległość od obiektów sąsiadujących:

Obiekt zlokalizowany został u zbiegu ulic 3-go Maja i Piłsudskiego, na terenie nie posiadającym stałego ogrodzenia. Odległości od sąsiadujących budynków wynoszą:

- od południa – ulica Piłsudskiego oraz budynek Sądu Rejonowego w odległości 45 m
- od północy - budynek przychodni Alergokol w odległości 10 m, budynek NFZ – 15,5m, oraz budynek Ośrodka Kształcenia Zawodowego – 24m.
- od wschodu park i ulica Wieniawskiego
- od zachodu ulica 3-go Maja.

Wymagane odległości zostały zachowane.

4. Warunki ewakuacji, oświetlenie awaryjne (bezpieczeństwa i ewakuacyjne) oraz przeszkodowe

Zgodnie z obowiązującymi przepisami przeciwpożarowymi z każdego miejsca przeznaczonego na pobyt ludzi, w budynku powinny być zapewnione odpowiednie warunki ewakuacji, zapewniające możliwości szybkiego i bezpiecznego opuszczenia strefy zagrożonej lub objętej pożarem, dostosowane do liczby i stanu sprawności osób przebywających w obiekcie oraz jego funkcji, konstrukcji i wymiarów, a także powinny być zastosowane techniczne środki zabezpieczenia przeciwpożarowego. Zastosowanie technicznych środków zabezpieczenia przeciwpożarowego powinno polegać na zapewnieniu:

- dostatecznej ilości i szerokości wyjść ewakuacyjnych,
- dopuszczalnej długości, szerokości i wysokości przejść i dojść ewakuacyjnych,
- bezpiecznej pożarowo obudowy i wydzielen dróg ewakuacyjnych oraz pomieszczeń zabezpieczenia przed zadymieniem dróg ewakuacyjnych, oświetlenia awaryjnego (bezpieczeństwa i ewakuacyjnego),
- Odpowiednie warunki ewakuacji określają przepisy techniczno – budowlane,
- Możliwość ewakuacji z pomieszczeń przeznaczonych na pobyt ludzi, powinna być zapewniona w bezpieczne miejsce na zewnątrz budynku lub sąsiedniej strefy pożarowej.
- Drogi ewakuacyjne powinny być oznakowane znakami ochrony przeciwpożarowej wg PN-EN ISO 7010:2012 Symbole graficzne - Barwy bezpieczeństwa i znaki bezpieczeństwa - Zarejestrowane znaki bezpieczeństwa.

Sposób rozmieszczenia znaków ewakuacyjnych powinien być zgodny z PN-N-01256/05 Znaki bezpieczeństwa na drogach ewakuacyjnych i drogach pożarowych.

Na drogach ewakuacyjnych bezwzględnie zabronione jest:

- składowanie materiałów palnych,
- umieszczanie przedmiotów w sposób zmniejszający ich szerokość albo wysokość poniżej wymaganych wartości,
- zamykanie drzwi ewakuacyjnych w sposób uniemożliwiający ich natychmiastowe użycie,
- blokowanie w pozycji otwartej drzwi przeciwpożarowych,

lokalizowanie elementów wystroju wnętrz, instalacji i urządzeń w sposób zmniejszający wymiary drogi ewakuacyjnej poniżej wartości wymaganych przepisami techniczno - budowlanymi, uniemożliwianie lub ograniczanie dostępu do wyjść ewakuacyjnych.

Budynek Starostwa posiada trzy klatki schodowe nieobudowane, z czego tylko jedna spełnia wymagania dotyczące wymiarów i odporności ogniowej. Budynek jest jedną strefą pożarową co sprawia, że długość dojścia z najbardziej oddalonego punktu do wyjścia ewakuacyjnego znacznie przekracza wymagane 40m. drogi i klatki schodowe nie posiadają instalacji oddymiających. Obecnie budynek posiada cztery wyjścia ewakuacyjne, trzy bezpośrednio z klatek schodowych oraz główne wejście do budynku prowadzące na parter, wyjścia te są otwarte w czasie pracy urzędu. Ze względu na różne okresy budowy poszczególnych segmentów budynku, na poziomych drogach ewakuacyjnych powstała różnica poziomów gdzie dla zapewnienia komunikacji znajdują się schody i pochylnie dla osób niepełnosprawnych. Miejsca te są w sposób widoczny oznakowane. Ewakuacja z poszczególnych kondygnacji odbywa się korytarzami do klatek schodowych skąd bezpośrednio na wewnętrzny dziedziniec gdzie zlokalizowano punkt zbiórki.

5. Przeciwpowozarowe zaopatrzanie wodne.

Obiekt ma zapewnione zaopatrzanie w wodę do zewnatrzniego gaszenia pozaru w ilosciach zgodnie z rozporzadzaniem Ministra Spraw Wewnatrznych i Administracji w sprawie przeciwpowozarowego zaopatrzania w wodę i dróg pozarowych. Zaopatrzanie wodne do zewnatrzniego gaszenia pozaru dla obiektu zapewniają hydranty DN80 miejskiej sieci wodociągowej zlokalizowane w ciągu ulicy 3-go Maja i Piłsudzkiego, znajdują się one w odległości zgodnej z wymaganiami rozporządzenia tj. do 75 m od budynku.

6. Instalacje w budynku

Instalacja elektryczna:

Instalacja elektryczna, wykonane są w układzie TN-S z przyłączem do rozdzielni wewnętrznej zlokalizowanej w piwnicy budynku, przejścia kablowe pomiędzy stropami posiadają uszczelnienia wykonane w technologii tradycyjnej gipsowo wapiennej, nie posiadają określonej odporności ogniowej. Urządzenia komputerowe, serwery posiadają dodatkowe zasilanie z baterii UPS, które zapewnia zasilanie w przypadku awarii układu podstawowego.

Wyłączniki przeciwpowozarowe prądu zlokalizowane są w dwóch miejscach, przy wejściu głównym oraz przy wyjściu z piwnicy przy środkowej klatce schodowej. W obydwu lokalizacjach znajdują się dwa wyłączniki jeden zasilania podstawowego i odrębny wyłącznik dla obwodów UPS, wyłączniki oznakowanie zgodne normą PN.

Należy pamiętać o przeprowadzaniu badań rezystancji izolacji instalacji elektrycznej co 5 lat.

Instalacja centralnego ogrzewania

Budynek ogrzewany jest za pomocą instalacji CO wodnej zasilanej z sieci ciepłowniczej miejskiej poprzez wymiennik ciepła zlokalizowany w piwnicy budynku.

Instalacja odgromowa

Budynek wyposażony został w instalację odgromową podstawową ze zwodami poziomymi i pionowymi połączonymi z opaską uziemiającą za pomocą połączeń skręcanych.

Należy pamiętać o wykonywaniu corocznych przeglądów instalacji przed sezonem burzowym oraz o wykonywaniu pomiarów rezystancji instalacji co 5 lat.

Instalacja wodno-kanalizacyjna

Instalacja wodna zasilana jest z sieci wodociągowej miejskiej z przyłączem i licznikiem zainstalowanym w piwnicy budynku. Instalacja ta zasila również instalację hydrantów wewnętrznych 25, które zasilane są rurociągami stalowymi. Instalacja socjalno bytowa wykonana jest częściowo z rur PE dlatego konieczne jest zastosowanie zaworu pierwszeństwa zapewniającego zasilanie instalacji hydrantowej w przypadku powstania pożaru.

ROZDZIAŁ III

Określenie wyposażenia w wymagane urządzenia przeciwpożarowe i gaśnice oraz sposoby poddawania ich przeglądom technicznym i czynnościom konserwacyjnym.

1. Wymagania ogólne

Urządzenia przeciwpożarowe w obiektach budowlanych powinny być sprawne nie tylko w dniu odbioru, ale również przez cały wieloletni okres eksploatacji budynku, bo od ich sprawności zależy bezpieczeństwo zdrowia i życia ludzi przebywających w obiekcie.

Art. 4 - ustawy o ochronie przeciwpożarowej

ust. 1. *Właściciel, zarządca lub użytkownik budynku, obiektu lub terenu, zapewniając jego ochronę przeciwpożarową, obowiązany jest w szczególności:*

- 1) przestrzegać przeciwpożarowych wymagań budowlanych, instalacyjnych i technologicznych,*
- 2) wyposażyć budynek, obiekt lub teren w sprzęt pożarniczy i ratowniczy oraz środki gaśnicze zgodnie z zasadami określonymi w odrębnych przepisach,*

ust. 2a) **zapewnić konserwację i naprawy sprzętu oraz urządzeń określonych w pkt. 2, zgodnie z zasadami i wymaganiami gwarantującymi sprawne i niezawodne ich funkcjonowanie,**

Z kolei, w rozporządzeniu Ministra Spraw Wewnętrznych sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów, określono, iż dla utrzymania właściwego stanu technicznego urządzeń przeciwpożarowych:

§4 ust. 2. *Właściciele, zarządcy lub użytkownicy budynków oraz placów składowych i wiat, są zobowiązani do:*

- utrzymywania urządzeń przeciwpożarowych w stanie pełnej sprawności technicznej i funkcjonalnej;*

§3. 1. *Urządzenia przeciwpożarowe w obiekcie powinny być wykonane zgodnie z projektem uzgodnionym pod względem ochrony przeciwpożarowej, a warunkiem dopuszczenia do ich użytkowania jest przeprowadzenie odpowiednich dla danego urządzenia prób i badań, potwierdzających prawidłowość ich działania.*

2. *Urządzenia przeciwpożarowe i gaśnice powinny być poddawane przeglądom technicznym i czynnościom konserwacyjnym zgodnie z zasadami określonymi w Polskich Normach dotyczących urządzeń przeciwpożarowych i gaśnic, w odnośnej dokumentacji techniczno-ruchowej oraz instrukcjach obsługi.*

3. *Przeglądy techniczne i czynności konserwacyjne, o których mowa w ust. 2, powinny być przeprowadzane w okresach i w sposób zgodny z instrukcją ustaloną przez producenta, nie rzadziej jednak niż raz w roku.*

4. *Węże stanowiące wyposażenie hydrantów wewnętrznych powinny być raz na 5 lat poddawane próbie ciśnieniowej na maksymalne ciśnienie robocze, zgodnie z Polską Normą dotyczącą konserwacji hydrantów wewnętrznych.*

2. Dobór podręcznego sprzętu gaśniczego i urządzeń przeciwpożarowych

Obiekt wyposażono w instalacje zabezpieczenia przeciwpożarowego:

Gaśnice

Pomieszczenia powinny być wyposażone w gaśnice w zależności od występującego zagrożenia, rodzaju obiektu, wielkości obciążenia ogniowego oraz powierzchni. Ponieważ pomieszczenia w budynku są zaliczane do kategorii ZL III, więc jedna jednostka podręcznego sprzętu gaśniczego, o masie środka gaśniczego minimum 2 kg lub 3 dm³ powinna przypadać na 100 m² pomieszczenia. Gaśnice rozmieszcza się według następujących zasad.

- Sprzęt powinien być rozmieszczany w miejscach łatwo dostępnych i widocznych przy wejściach do poszczególnych budynków.
- Miejsca gdzie są ustawione gaśnice powinny być oznakowane zgodnie z Polskimi Normami.
- Do sprzętu powinien być zapewniony dostęp o szerokości minimum 1 m.
- Gaśnice powinny być umieszczane w miejscach nie narażonych na uszkodzenia mechaniczne, z dala od źródeł ciepła (piece, grzejniki).
- Maksymalna długość dojścia do sprzętu gaśniczego nie może przekraczać 30 m.
- Co najmniej jedna gaśnica w każdej strefie pożarowej.
- Sprzęt powinien być poddawany badaniom technicznym i czynnościom konserwacyjnym, zgodnie z zasadami określonymi w Polskich Normach i instrukcjach obsługi sprzętu. Czynności te może wykonywać uprawniony konserwator.

Datę pierwszej kontroli określa producent sprzętu. Data ta umieszczona jest na karcie informacyjnej gaśnicy. Data każdorazowego badania gaśnicy wykonywanego przez konserwatora, powinna być zaznaczona na gaśnicy wraz z dokładną informacją o przeprowadzającym badanie. Konserwator określa również datę następnego badania. Badanie sprzętu nie może odbywać się rzadziej niż raz w roku.

Każdorazowe użycie sprzętu powinno zostać zgłoszone osobie odpowiedzialnej za stan techniczny gaśnic w zakładzie.

Obiekt wyposażono w gaśnice proszkowe z proszkiem ABC, oraz pomieszczenie serwerowni w gaśnice śniegowe do gaszenia urządzeń elektronicznych. Miejsca rozmieszczenia gaśnic są właściwie oznakowane, a ich rozmieszczenie jest zgodne z przedstawionymi powyżej wymaganiami.

Miejsca usytuowania gaśnic należy oznakować znakami zgodnymi z PN.. Miejsca usytuowania gaśnic przedstawiono na planach graficznych.

Sposoby użycia gaśnic

Podręczny sprzęt gaśniczy służy do gaszenia pożarów w zarodku. Przed przystąpieniem do gaszenia należy się upewnić, czy urządzenie w rejonie, którego powstał pożar nie jest podłączone do prądu elektrycznego. W przypadku jakichkolwiek wątpliwości należy użyć gaśnicy przystosowanej do gaszenia urządzeń elektrycznych pod napięciem. Są to gaśnice śniegowe lub proszkowe. Niedozwolone jest w takim przypadku użycie do gaszenia wody oraz gaśnicy pianowej.

Użycie gaśnic proszkowych

1. gaśnice z węzłem zakończonym zaworem zamykalnym:
2. jeśli wisi na wieszaku, zdjąć z wieszaka
3. podbiec jak najbliżej ognia
4. zerwać plombę i wyciągnąć zawleczkę
5. zbić zbijak i skierować wylot węża w kierunku ognia
6. odczekać około 3 sekund i nacisnąć zawór znajdujący się na końcu węża
7. pozostałe gaśnice proszkowe:
8. jeżeli wisi na wieszaku, zdjąć z wieszaka
9. podbiec jak najbliżej ognia
10. zerwać plombę i wyciągnąć zawleczkę
11. skierować wylot węża w kierunku ognia

12. zbić zbijak lub nacisnąć na dźwignię

Wymagania w zakresie ustalania rodzaju gaśnic:

1. Do gaszenia pożarów grupy „A” – (*materiałów stałych, zwykle pochodzenia organicznego, których normalne spalanie zachodzi z tworzeniem się węgla*) stosuje się gaśnice płynowe lub proszkowe.
2. Do gaszenia pożarów grupy „B” – (*cieczy palnych i materiałów stałych topiących się*) stosuje się zamiennie gaśnice płynowe, proszkowe lub śniegowe.
3. Do gaszenia pożarów grupy „C” (*gazów palnych, np. acetyleny, gazu ziemnego, propanu – butanu*) stosuje się zamiennie gaśnice proszkowe lub śniegowe.
4. Do gaszenia pożarów grupy „F” (*tluszczów i olejów w urządzeniach kuchennych*) stosuje się gaśnice ze środkiem gaśniczym grupy „F”.

Przykładowe gaśnice

Gaśnica proszkowa GP-4X- ABC, GP-4X/G ABC

Przeznaczenie

Gaśnica proszkowa GP-4X znajduje szczególne zastosowanie do zabezpieczenia przeciwpożarowego samochodów, warsztatów, magazynów, hal przemysłowych, zakładów energetycznych. Gaśnica przeznaczona jest do gaszenia pożarów ciał stałych, cieczy palnych, gazów oraz urządzeń elektrycznych pod napięciem do 1000 V. Gaśnica ta gasi pożary z grup ABC.

Parametry	Dane techniczne
skuteczność gaśnicza	21A 113B C
masa środka gaśniczego	4 kg

INSTRUKCJA BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO
STAROSTWO POWIATOWE W RYBNIKU
44-200 Rybnik; ul. 3-go Maja 31

masa całkowita	Ok. 6,8 kg
rodzaj środka gaśniczego	Proszek gaśniczy DELEI FIRE ABC
czas działania	min. 9 s
ciśnienie robocze	16 bar w temp. 20°C
zakres temperatur stosowania	-30°C +60°C

Gaśnica śniegowa GS-5X B, GS-5X/E B, GS-5X/G B

Przeznaczenie

Gaśnica śniegowa znajduje szczególne zastosowanie w przemyśle oraz w laboratoriach chemicznych, składach aptecznych, halach przemysłowych, wytwórniach i magazynach cieczy i gazów palnych, stacjach paliwowych, lakierniach. Przeznaczona jest do gaszenia cieczy i gazów palnych oraz instalacji i urządzeń elektrycznych pod napięciem do 1000 V. Jej wersja "energetyczna" w wyniku dopuszczenia przez Instytut Energetyki pozwala na zastosowanie jej do gaszenia pożarów urządzeń elektrycznych pod napięciem do 123 kV.

Parametry	Dane techniczne
skuteczność gaśnicza	55B
masa środka gaśniczego	5 kg
masa całkowita	Ok. 14,7 kg
czynnik roboczy	Dwutlenek węgla CO ₂
czas działania	min. 9 s

zakres temperatur stosowania

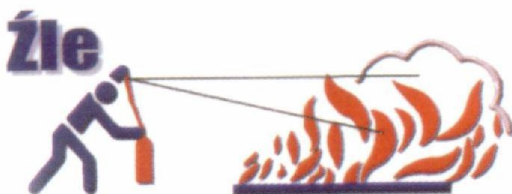
-20°C +60°C

Zasady stosowania gaśnic

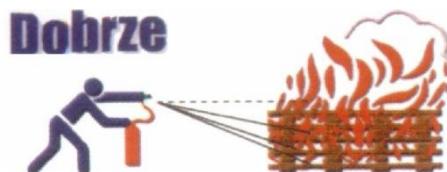
- Ogień atakować zgodnie z kierunkiem wiatru

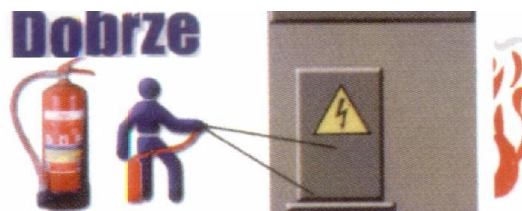
- Pożar palącej się powierzchni gasić od skrajnej jego części

- Ciała stałe gasić kierując strumień środka gaśniczego na płomień z dołu, a nie z góry

- Gaśnicami wodno - pianowymi nie gasić urządzeń będących pod napięciem. Używać gaśnic do tego przeznaczonych.

- Mając do dyspozycji większą ilość gaśnic uruchomić wszystkie jednocześnie, a nie każdą oddzielnie po jej użyciu.

- Po ugaszeniu uważać na ponowne zapalenie (rozgorzenie)

- Po użyciu, gaśnicy nie zawieszać tylko ponownie napełnić lub wymienić na nową

Hydranty wewnętrzne

Utrzymywane w dobrym stanie hydranty wewnętrzne stanowią efektywne urządzenie gaśnicze umożliwiające niezwłoczne podawanie wody. Są szczególnie przydatne we wstępnym (początkowym) stadium rozwoju pożaru i mogą być obsługiwane przez nieprzeszkolone osoby. Instalacje hydrantów wewnętrznych zachowują długą żywotność ale ich skuteczność i użyteczność zależy od utrzymania ich w stanie stałej gotowości do użycia.

W niniejszym dziale podaje się zalecenia do kontroli i konserwacji hydrantów wewnętrznych i instalacji hydrantowych w celu utrzymania ich sprawności na wypadek zagrożenia i pierwszej interwencji gaszenia pożaru zanim zostaną wprowadzone (zastosowane) skuteczniejsze (silniejsze) środki.

Odpowiedzialna osoba lub jej reprezentant powinna prowadzić regularną kontrolę wszystkich zaworów hydrantowych i hydrantów w odstępach czasu zależnych od warunków otoczenia oraz ryzyka (zagrożenia) pożarowego w celu upewnienia się, że hydranty i wyposażenie:

- są na swoim miejscu,
- są nie zastawione, widoczne, mają czytelne oznakowanie i instrukcję,
- nie mają widocznych uszkodzeń, korozji lub wycieków.

Osoba odpowiedzialna powinna podjąć niezwłoczne działania w celu usunięcia zauważonych nieprawidłowości.

W celu dostosowania się do wymagań producenta hydrantów lub instalacji, osoba odpowiedzialna powinna sporządzić plan ukazujący dokładną lokalizację i dane techniczne instalacji.

Doroczne przeglądy i konserwacje:

Przeglądy i naprawy powinny być przeprowadzane przez kompetentny personel.

Hydrant powinien być zamknięty (zakręcony) i pod ciśnieniem. Należy sprawdzić czy:

- urządzenia są nie zastawione, nie uszkodzone, elementy nie są skorodowane, nie ma przecieków
- instrukcja obsługi jest czysta i czytelna
- miejsce umieszczenia jest oznakowane
- mocowania do ściany są odpowiednie, nie są obruszone i trzymają pewnie
- wypływ wody jest równomierny i dostateczny (wskazane jest użycie wskaźnika wypływu oraz miernika ciśnienia)
- miernik ciśnienia (jeżeli jest zastosowany) pracuje prawidłowo i w swoim zakresie pomiarowym
- wąż na całej długości nie wykazuje uszkodzeń, zniekształceń, zużycia czy pęknięć. Jeżeli wąż wykazuje jakies uszkodzenia powinien być wymieniony na nowy lub poddany próbie ciśnieniowej na maksymalne ciśnienie robocze.
- zaciski lub taśmowanie węża jest prawidłowe i właściwie zaciśnięte
- bęben węża obraca się lekko w obu kierunkach
- dla bębnow z wahliwym zamocowanie sprawdzić czy oś (zamocowanie) obraca się łatwo i czy bęben obraca się o 180o
- przy bębnach ręcznych sprawdzić czy zawór odcinający jest właściwego typu i czy działa łatwo i prawidłowo
- przy bębnach automatycznych sprawdzić pracę zaworu automatycznego oraz sprawdzić właściwą pracę serwisowego zaworu odcinającego
- sprawdzić stan przewodów zasilających w wodę (rurociągów), szczególną uwagę zwrócić na odcinki elastyczne czy nie wykazują oznak zużycia lub zniszczenia
- jeżeli jest skrzynka hydrantowa (obudowa) sprawdzić, czy nie jest uszkodzona i czy drzwiczki łatwo się zamykają
- sprawdzić, czy prądownica jest właściwego typu i czy prawidłowo pracuje
- sprawdzić pracę prowadnic węża, upewnić się, że są właściwie i pewnie zamocowane
- pozostawić hydranty i instalację w stanie gotowym do natychmiastowego użycia. Jeżeli konieczne są poważniejsze naprawy zawór hydrantowy lub hydrant powinien być oznakowany "NIECZYNNY" i kompetentna osoba powinna powiadomić o tym użytkownika/właściciela.

Okresowe przeglądy i konserwacje instalacji:

Co 5 lat wszystkie węże i hydranty powinny być poddane próbie ciśnieniowej na maksymalne ciśnienie robocze instalacji zgodnie z EN 671-1 i EN 671-2.

Dokumentowanie przeglądów i konserwacji:

Po przeglądzie i przeprowadzeniu niezbędnych prac konserwacyjnych hydranty i instalacja powinny być przez kompetentne osoby oznakowane tablicą "SPRAWDZONE". Osoby odpowiedzialne powinny przechowywać zapisy o wszystkich przeglądach instalacji.

Zabezpieczenie przeciwpożarowe w czasie kontroli i konserwacji:

Ponieważ przegląd i konserwacja mogą okresowo zmniejszyć efektywność zabezpieczenia przeciwpożarowego należy:

- zależnie od przewidywanego zagrożenia pożarowego, tylko określona liczba (ograniczona część) zaworów (hydrantów) powinna podlegać równocześnie remontowi na danej powierzchni

- należy zapewnić dodatkowe (zastępcze) przedsięwzięcia zabezpieczające oraz przeprowadzić dodatkowy instruktaż na czas remontu oraz na okres braku zasilania w wodę.

Usuwanie usterek:

Do naprawy instalacji można używać tylko części zamienne (np. węże, prądownice, zawory) posiadające stosowne aprobaty i dopuszczenia pochodzące od dostawcy urządzenia.

Uwaga: Podstawą jest usunięcie wszystkich stwierdzonych usterek w jak najkrótszym czasie, tak by instalacja gaśnicza jak najszybciej była we właściwym stanie. Konserwacja i przegląd powinny być zapisane na wywieszce (naklejce), która nie może zakrywać żadnych oznaczeń producenta.

Na wywieszce (naklejce) należy umieścić:

1. słowo "SPRAWDZONE"
2. nazwę i adres dostawcy urządzenia (patrz definicje)
3. jednoznaczna identyfikacja osoby kompetentnej (konserwatora)
4. datę (miesiąc i rok) ważności przeglądu

Zadania obejmujące sprawowanie nadzoru nad stanem urządzeń należy przypisać odpowiedniemu pracownikowi, stosownie do przyjętego w obiekcie podziału obowiązków. Służba prowadząca nadzór nad urządzeniami przeciwpożarowymi powinna dysponować zbiorczym harmonogramem przeglądów i konserwacji urządzeń przeciwpożarowych

Czynności, których wykonanie w dokumentach techniczno – ruchowych lub instrukcjach obsługi zastrzeżono wyłącznie dla specjalistycznych firm (np. autoryzowanych przez producenta), należy powierzyć na podstawie precyzyjnie określonych umów cywilno – prawnych takim firmom. Umowy powinny zawierać jednoznacznie określone zakresy powierzonych czynności, sposoby usuwania stwierdzonych usterek, oraz odpowiedzialność w tym zakresie.

Oświetlenie awaryjne i ewakuacyjne

Zgodnie z obowiązującymi przepisami, oświetlenie awaryjne powinno spełniać postanowienia Polskiej Normy Zespólonej określającej parametry, jakie powinno osiągać awaryjne oświetlenie ewakuacyjne. I tak natężenie oświetlenia ewakuacyjnego - w żadnym punkcie powierzchni dróg ewakuacyjnych, nie powinno być mniejsze niż 1lx. Oświetlenie ewakuacyjne powinno pojawiać się w czasie nie dłuższym niż 2s po zaniku innych rodzajów oświetlenia elektrycznego i zapewniać świecenie opraw na czas, co najmniej 1 godziny. Sprawdzenie parametrów oświetlenia dróg ewakuacyjnych powinno być wykonane zgodnie z PN-EN 1838:2002 i potwierdzone protokołem sprawdzeń na piśmie.

Korytarz budynku stanowiący drogę ewakuacyjną wyposażono w ewakuacyjne oświetlenie awaryjne ewakuacyjne. Zapewniono natężenie oświetlenia ewakuacyjnego wynoszące 1 lx, na powierzchni dróg, o czasie samoczynnego załączenia do 2 sekund i minimalnym czasie działania opraw 60 minut. W miejscach usytuowania gaśnic, hydrantów i przeciwpożarowego wyłącznika prądu zapewniono natężenie oświetlenia awaryjnego na poziomie 5 lx. Niezależnie od powyższego przewidziano zastosowanie oznakowania ewakuacyjnego wyjść i kierunków ewakuacji, odpowiadające wymaganiom normowym PN-92/N-01256/02, w zakresie szczegółowych rodzajów i wymiarów.

Przeglądy i konserwacje:

Dokumenty niezbędne dla prawidłowej obsługi i konserwacji instalacji, które należy przechowywać w budynku:

1. Projekt podpisany przez rzeczoznawcę ds. zabezpieczeń ppoż.
2. Dziennik oświetlenia awaryjnego
3. Protokół z ostatniego przeglądu oświetlenia awaryjnego

Dziennik powinien zawierać:

1. Datę odbioru systemu z załączeniem stosownych świadectw odnoszących się do zmian
2. Datę każdej kontroli okresowej i testu
3. Datę i skrócone szczegóły każdego serwisu, inspekcji i wykonanego testu
4. Datę i skrócone szczegóły defektu i podjętych środków zaradczych
5. Datę i skrócone szczegóły każdej zmiany wprowadzonej do instalacji oświetlenia awaryjnego
6. Podstawowe parametry i tryb pracy urządzenia do automatycznego testowania oświetlenia - opis

Obiekt został wyposażony w automatyczne urządzenie do testowania instalacji oświetlenia awaryjnego. Urządzenie posiada możliwość testowania opraw oświetleniowych bez konieczności wyłączenia zasilania.

Zaleca się dwa razy w roku dokonać kontroli sprawności działania urządzenia do automatycznego testowania lamp oświetlenia ewakuacyjnego. Kontrolę powinna wykonać osoba posiadająca odpowiednią wiedzę w tym zakresie i posiadać dokumenty potwierdzające znajomość systemu wydane przez producenta.

Raz w roku należy dokonać kompleksowej kontroli stanu technicznego instalacji. W ramach kontroli należy przeprowadzić ten sam test który wykonywany jest dwa razy w roku, dodatkowo wykonując pomiar natężenia oświetlenia po godzinnym świeceniu lamp.

Przeciwpowozarowy wylacznik pradu

Przeciwpowozarowe wylaczniki pradu znajduja sie przy wejsciu glownym do budynku oraz przy wyjsciu na dziedziniec ze srodkowej klatki schodowej, w obydwu przypadkach zainstalowano dodatkowy wylacznik odcinajacy zasilanie baterii UPS. Przewod laczacy przycisk z wylacznikiem posiada klase PH90, uzycie ppoz. wylacznika pradu powoduje wylaczenie napiecia we wszystkich pomieszczeniach budynku. Zadzialanie przeciwpowozarowego wylacznika pradu nie powoduje zalaczenia drugiego zrodla zasilania i spelnia wymagania § 183 ust 2, 3 i 4 Warunkow Technicznych. Poprawnosc dzialania przeciwpowozarowych wylacznikow pradu nalezy sprawdzac co najmniej raz w roku.

Stala gazowa instalacja gasnicza serwerowni.

Pomieszczenie serwerowni Starostwa Powiatowego w Rybniku jest chronione za pomoca stalego gazowego urzadzenia gasniczego typu TA200. Jako srodek gasniczy w urzadzeniu wykorzystywany jest gaz gasniczy HFC-227ea, ktory przechowywany jest w zbiorniku stalowym zainstalowanym w pomieszczeniu serwerowni. Zbiornik wyposazony jest w zawor, ktory uruchamia sie automatycznie po otrzymaniu sygnalu z urzadzenia sterujacego poprzez wyzwalacz elektromagnetyczny. Wykrywanie pozaru w pomieszczeniu serwerowni odbywa sie za pomoca czujek zainstalowanych na liniach dozorowych w pomieszczeniu chronionym, ktore polaczone sa z centralka sterujaca gaszeniem. Centralka zasilana jest z wydzielonego i oznakowanego pola rozdzielni RG budynku, linie zasilajace wykonano kablem niepalnym

PH90, ponadto centralka posiada awaryjne zasilanie akumulatorowe. Po zadziałaniu czujki sygnał wysyłany jest do centrali, która uruchamia zawór elektromagnetyczny w zbiorniku i następuje wpuszczenie gazu do serwerowni. Centrala uruchamia również sygnalizator alarmowy znajdujący się w pomieszczeniu. Aby zapobiec nadmiernemu wzrostowi ciśnienia w pomieszczeniu, w ścianie zewnętrznej zabudowano klapę odciążającą. Stężenie obliczeniowe gazu w pomieszczeniu po uruchomieniu instalacji wynosi około 8,5%.

Środkiem gaśniczym wykorzystywanym w instalacji jest gaz HFC-227ea (heptafluoropropan), jest to gaz bezwonny i bezbarwny, w stężeniach niezbędnych do gaszenia jest bezpieczny dla ludzi. W instalacji gaz do zbiornika jest wtłoczony w postaci ciekłej, w momencie zadziałania w warunkach pożarowych szybko odparowuje wypełniając równomiernie pomieszczenie.

Działanie instalacji gaśniczej oparto o dwustopniowy system alarmu pożarowego. Zainicjowanie alarmu I stopnia następuje na skutek wykrycia dymu przez czujki typu DUR-40, z których sygnał przekazywany jest do centrali gaszenia typu IGNIS. Zostaje uruchomiona sygnalizacja optyczna i akustyczna na centralce oraz sygnalizator SA-K7 w pomieszczeniu chronionym. Po uruchomieniu sygnalizacji należy natychmiast sprawdzić pomieszczenie skąd pochodził alarm. W przypadku alarmu fałszywego należy skasować alarm w centrali, w przypadku zagrożenia pożarowego należy wcisnąć przycisk „START GASZENIA”. Alarm I stopnia może być wywołany poprzez zadziałanie ostrzegaczy tylko na jednej linii dozorowej, w przypadku braku zadziałania drugiej linii lub zadziałania personelu, alarm skasuje się automatycznie po 3 godzinach.

Zadziałanie czujki na drugiej linii dozorowej powoduje wywołanie alarmu II stopnia co skutkuje rozpoczęciem procedury gaszenia. Centrala uruchamia otwarcie klapy odciążającej, sygnalizację alarmową wzywającą do opuszczenia pomieszczenia i rozpoczyna odliczanie czasu do uruchomienia gaszenia, które następuje po upływie 30 s. W tym czasie aktywny jest przycisk „STOP GASZENIA”, który umożliwia wstrzymanie procedury automatycznego gaszenia. Po upływie czasu ewakuacji następuje wyzwolenie gazu do pomieszczenia i uruchomienie sygnalizatora zewnętrznego ostrzegającego przed wejściem do pomieszczenia. W momencie uruchomienia gaszenia następuje zamykanie klapy odciążającej za pomocą mechanizmu sprężynowego, proces ten powinien się zakończyć w momencie zakończenia wypływu środka.

Po zakończeniu gaszenia należy instalację przywrócić do stanu pierwotnego, napełnić zbiornik gazem oraz dokonać kontroli układu sygnalizacji pożarowej oraz systemu uruchamiania gaszenia. Czynności te powinien wykonać autoryzowany serwis. W trakcie normalnej eksploatacji należy poddawać urządzenie przeglądom:

- codziennie należy dokonywać odczytu wskazań manometru na zbiorniku gazu – prawidłowe wartości to 42 bar. przy 20°C,
- co najmniej raz w roku dokonywać przeglądu instalacji przez uprawniony serwis w zakresie określonym przez producenta.

ROZDZIAŁ IV

Zasady zabezpieczenia obiektu przed możliwością powstania pożaru oraz zasady zachowania w czasie pożaru

1. Charakterystyczne, potencjalne źródła powstawania pożaru

Potencjalne źródła powstania pożaru lub inne niebezpieczne dla życia i zdrowia zdarzenia wynikają najczęściej z powodu:

1. Wad oraz awaryjnego stanu pracy instalacji i urządzeń elektrycznych:

- niewłaściwa eksploatacja urządzeń elektrycznych, a szczególnie w celach, do których nie są przeznaczone, zgodnie z zaleceniami producenta (użytkownicy często nie zapoznają się z instrukcjami obsługi urządzeń załączanych przez producenta),
- zły stan techniczny i stosowanie niewłaściwych urządzeń zabezpieczających,
- pozostawienie nie wyłączonych odbiorników energii elektrycznej bez dozoru nie przystosowanych do pracy ciągłej,
- przeciążenia poprzez włączenie dużej liczby odbiorników energii do jednego obwodu elektrycznego,
- obłuzowania gniazd wtykowych i zły stan izolacji, co powoduje ich nadmierne nagrzewanie prowadząc do zwarcia instalacji,
- niewłaściwego zerowania i uziemienia urządzeń i instalacji elektrycznych – brak pomiarów rezystancji izolacji i zerowania,
- stosowania prowizorycznych instalacji i urządzeń oraz niewłaściwe ich zamontowanie np. na materiałach palnych,
- niezachowania wymaganych odległości urządzeń grzewczych i żarowych punktów świetlnych od materiałów palnych,
- braku bieżącej i okresowej ich kontroli.

2. Używania otwartego ognia.

- zaprószenie ognia spowodowane pozostawieniem żarzących się papierosów w sąsiedztwie materiałów palnych i wyrzucanie niedopałków do koszy na śmieci,
- prowadzenie prac z urządzeniami i materiałami łatwopalnymi bez należytego zabezpieczenia i w miejscach do tego celu nie przeznaczonych,
- prowadzenia prac remontowo – budowlanych i spawalniczych polegających na spawaniu, cięciu, rozgrzewaniu substancji, malowaniu i klejeniu z użyciem materiałów niebezpiecznych pożarowo,
- podpalenia umyślne lub zaprószenia przypadkowe.

3. Niewłaściwego magazynowania i stosowania cieczy palnych i substancji chemicznych, zmywanie podłóg, czyszczenie odzieży, oraz ich rozlewania i przelewania w miejscach do tego nieprzystosowanych np. brak odp. wentylacji, nasiąkliwe podłoże, instalacja elektryczna w wykonaniu normalnym z możliwością iskrzenia itp.

4. Przechowywanie ciał stałych palnych w nadmiernej ilości w miejscach do tego celu nieprzystosowanych np. w sąsiedztwie materiałów posiadających skłonność do samonagrzewania się, przechowywanie materiałów palnych w zbyt bliskiej odległości od źródeł ciepła (powierzchni mogących nagrzewać się powyżej 100°C), instalacji ogromowej itp.

2. Najczęściej występujące przyczyny rozprzestrzeniania się pożaru w budynkach to:

- niewłaściwe składowanie materiałów palnych,

- stosowanie do wystroju wnętrz łatwopalnych elementów,
- brak podręcznego sprzętu gaśniczego potrzebnego do likwidacji pożaru w zarodku lub jego zły stan,
- późne zauważenie pożaru i zwłoka w alarmowaniu,
- nieumiejętne postępowanie pracowników w pierwszej fazie pożaru (brak praktycznych umiejętności w posługiwaniu się podręcznym sprzętem gaśniczym),
- brak odpowiedniej i sprawnej łączności z jednostką Straży Pożarnej,
- zastawienie i tarasowanie dróg oraz wyjść ewakuacyjnych,
- zatarasowanie dróg dojazdowych do budynku,
- brak porządku w pomieszczeniach.
- lekkomyślność i lekceważenie podstawowych zasad bezpieczeństwa (przepisów, nakazów, zakazów)
- brak wyobraźni i przecenianie swoich umiejętności bez praktycznego doświadczenia.

3. Zasady zapobiegania możliwości powstania pożaru.

W budynku zabrania się wykonywania następujących czynności:

- palenia tytoniu i używanie otwartego ognia poza miejscami do tego celu wyznaczonymi,
- składowania materiałów palnych na drogach komunikacji ogólnej, służących celom ewakuacji, oraz wszelkich materiałów zawężających szerokość drogi poniżej wymaganej szerokości
- ustawiania na schodach i przy drzwiach ewakuacyjnych jakichkolwiek przedmiotów utrudniających ewakuację,
- stosowanie na osłony punktów świetlnych materiałów palnych z wyjątkiem materiałów trudno zapalnych, jeżeli zostaną umieszczone w odległości, co najmniej 0,05 m od żarówki,
- przechowywania materiałów palnych w odległości mniejszej niż 0,5 m od instalacji odgromowej, przewodów i urządzeń niemających osłon, które mogą nagrzewać się powyżej 100°C,
- użytkowania elektrycznych urządzeń grzewczych ustawionych bezpośrednio na podłożu palnym, z wyjątkiem urządzeń eksploatowanych zgodnie z instrukcją producenta,
- uruchamiania maszyn bez uprzedniego włączenia instalacji odpylającej,
- mycie podłóg benzyną oraz palnymi rozpuszczalnikami,
- wrzucanie niedopałków tytoniu do koszy na śmieci,
- użytkowania własnych urządzeń elektrycznych, gazowych, na paliwa płynne itp. na terenie budynku bez zgody pracodawcy.
- uniemożliwienie oraz ograniczenie dostępu do wyłączników, tablic rozdzielczych prądu elektrycznego (*brak ich właściwego oznakowania zgodnie z PN*),
- wykonywanie prac pożarowo niebezpiecznych bez spełnienia wymagań określonych w niniejszej instrukcji
- rozgrzewania lub spalania za pomocą otwartego ognia materiałów (smoły itp.) w odległości mniejszej niż 5m od budynku,

- instalowanie opraw oświetleniowych oraz osprzętu instalacji elektrycznej jak: wyłączniki, gniazda wtykowe bezpośrednio na podłożu palnym, jeżeli ich konstrukcje nie zabezpieczają podłoża przed zapaleniem,
- wykonywanie we własnym zakresie prowizorycznych napraw instalacji elektrycznych i reperowania bezpieczników,
- włączanie do jednego gniazda wtykowego (a także obwodu elektrycznego) kilku odbiorników mogących spowodować przeciążenie lub grzanie i iskrzenie się styków oraz korzystanie z uszkodzonych urządzeń elektroenergetycznych,
- eksploatacja obiektu bez kompletnego oznakowania dróg, wyjść i kierunków ewakuacji zgodnie z PN oraz bez odpowiedniego wyposażenia w podręczny sprzęt gaśniczy,
- wypalanie suchych traw i krzewów oraz pozostałości roślinnych, a także spalanie odpadów palnych wokół obiektu,
- parkowania samochodów na drogach pożarowych oraz ich zastawiania
- prowadzenia prac remontowo-budowlanych bez stosownego zabezpieczenia i w sposób utrudniający podjęcie działań ratowniczych i ewakuacji.

4. Sposoby postępowania na wypadek pożaru lub innego zagrożenia.

Alarmowanie

Zasady alarmowania i postępowania pracowników w przypadku powstania pożaru określa poniższa instrukcja, której znajomość jest przedmiotem realizowanego w zakładzie wewnętrznego systemu szkolenia przeciwpożarowego personelu.

Wykaz telefonów alarmowych służb interwencyjnych zewnętrznych

Europejski numer alarmowy	112
- Straż Pożarna	998
- Pogotowie Ratunkowe	999
- Policja	997

Jak dzwonić na "112"

Czyli co należy robić krok po kroku od momentu wybrania numeru 112:

- miejsce rozmowy powinno znajdować się w pobliżu miejsca zdarzenia i pozwalać na przeprowadzenie spokojnej rozmowy z operatorem (bez zakłóceń),
- jeśli to możliwe, połączenie z operatorem numeru 112 powinno być wykonane przez osobę znajdującą się bezpośrednio w miejscu zagrożenia lub inną osobą będącą świadkiem danego zdarzenia,
- należy czekać cierpliwie do momentu zgłoszenia się operatora, nie odkładać słuchawki do czasu, gdy połączenie nie zostanie podjęte (połączenie jest bezpłatne, więc nie generuje kosztów dla zgłaszającego zdarzenie),
- przedstawić się z imienia i nazwiska, krótko opisać zdarzenie lub sytuację, której było się świadkiem w celu wezwania przez operatora CPR właściwej służby,
- wskazać miejsce przebywania/adresu, w którym miało miejsce zdarzenie lub sytuacja; jeśli to możliwe wskazać najszybszą drogę dojazdu do miejsca zdarzenia,

- udzielać dodatkowych informacji na zadawane przez operatora pytania,
- wykonywać polecenia/instrukcje przekazywane przez operatora,
- nie rozłączać się do czasu wyraźnego polecenia operatora z uwagi na konieczność przekazania najważniejszych informacji o zdarzeniu,
- jeśli sytuacja nagle się zmieni lub pogorszy, należy szybko o tym powiadomić operatora numeru 112,
- należy starać się o chwilowe nie korzystanie z telefonu, z którego dokonywano zgłoszenia na wypadek, gdyby operator próbował skontaktować się ponownie w celu weryfikacji informacji lub udzielenia innych dodatkowych informacji.

CZEGO MOŻESZ SPODZIEWAĆ SIĘ DZWONIĄC NA 112?

Zgłoszenie zostanie skierowane do najbliższego centrum powiadamiania ratunkowego właściwego ze względu na miejsce lokalizacji osoby zgłaszającej zdarzenie lub – w przypadku problemów z łącznością – może być przekierowane do następnego centrum powiadamiania ratunkowego, które przyjmie zgłoszenie i powiadomi właściwe służby.

Co robi operator odbierający połączenie na numer alarmowy 112?

- zapyta o rodzaj zdarzenia, miejsce zdarzenia,
- wstępnie dokona oceny sytuacji i dokona weryfikacji, która służba powinna być skierowana do miejsca zdarzenia,
- poinformuje o rodzaju zdarzenia właściwe służby ratunkowe najbliższe miejscu zdarzenia, dlatego tak istotne jest jak najbardziej precyzyjne wskazanie miejsca/ lokalizacji,
- jeśli zajdzie taka potrzeba, operator może połączyć osobę zgłaszającą zdarzenie bezpośrednio z dyspozytorem danej służby np.: z dyspozytorem medycznym.

Pogotowie Gazowe 992

Pogotowie Wodno - Kanalizacyjne 994

Pogotowie Energetyczne 991

Wykaz numerów alarmowych oraz instrukcja postępowania na wypadek pożaru będą umieszczone w widocznym miejscu.

Akcja ratowniczo – gaśnicza.

Równolegle z alarmowaniem straży pożarnej oraz osób przebywających w obiekcie należy przystąpić do akcji ratowniczo-gaśniczej przy pomocy podręcznego sprzętu gaśniczego znajdującego się w pobliżu.

Każda osoba biorąca udział w akcji ratowniczo-gaśniczej powinna:

- a) ustalić rozmiary i miejsce zagrożenia.
- b) zaalarmować osoby znajdujące się w strefie zagrożenia.

- c) wstrzymać pracę urządzeń i instalacji.
- d) ewakuować osoby postronne i zagrożone w miejsce bezpieczne (miejsce ewakuacji w zależności od rodzaju i stopnia zagrożenia).
- e) zorganizować i udzielić pierwszej pomocy osobom poszkodowanym.
- f) przystąpić do lokalizacji zdarzenia i jego likwidacji przy użyciu dostępnego sprzętu gaśniczego.
- g) Po przybyciu jednostek ratowniczych Państwowej Straży Pożarnej przekazać informację o sytuacji i podporządkować się poleceniom dowódcy akcji ratowniczej.
- h) Udział pracowników w dalszych działaniach jest obowiązkiem; polegać ma głównie na realizacji i zabezpieczeniu ewakuacji ludzi oraz cennego mienia, a także na wykonywaniu wskazanych przez kierującego czynności pomocniczych, doradczych, itp.
- i) Osoby biorące udział w działaniach ratowniczych zobowiązane są do zachowania dyscypliny, honorowania w praktyce zasady jednoosobowego kierownictwa akcją, wykonywania poleceń w sposób zaangażowany, a jednocześnie bez brawury, z zachowaniem spokoju, niezbędnego dla uniknięcia paniki.

NIE PRÓBUJ UGASIĆ POŻARU SAMEMU

NIGDY NIE POZWÓL, ABY OGIEŃ ODCIĄŁ CI DROGĘ DO BEZPIECZNEGO WYJŚCIA

NIE ODWRACAJ SIĘ PLECAMI DO OGNI

JEŻELI NIE UGASISZ OGNI WŁASNYMI SIŁAMI, WYCHODŹ JAK NAJSZYBCIEJ NAJBLIŻSZYMI DRZWIAMI

ROZDZIAŁ V

Sposoby wykonywania prac niebezpiecznych pod względem pożarowym

Prace pożarowo niebezpieczne stanowią jedno z potencjalnych źródeł powstawania pożarów, prowadzących z reguły do bardzo dużych strat.

Zgodnie z przepisami prawa określonymi na wstępie (§ 36 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010 r.) winny one być prowadzone w sposób uniemożliwiający powstanie i rozprzestrzenianie się pożaru.

1. Przed rozpoczęciem prac niebezpiecznych pod względem pożarowym, mogących powodować bezpośrednie niebezpieczeństwo powstania pożaru lub wybuchu, właściciel, zarządca lub użytkownik obiektu:

- a) ocenia zagrożenie pożarowe w miejscu, w którym prace będą wykonywane;
- b) ustala rodzaj przedsięwzięć mających na celu niedopuszczenie do powstania i rozprzestrzeniania się pożaru lub wybuchu;
- c) wskazuje osoby odpowiedzialne za odpowiednie przygotowanie miejsca pracy, za przebieg oraz zabezpieczenie miejsca po zakończeniu pracy;
- d) zapewnia wykonywanie prac wyłącznie przez osoby do tego upoważnione, posiadające odpowiednie kwalifikacje;
- e) zaznacza osoby wykonujące prace z zagrożeniami pożarowymi występującymi w rejonie wykonywania prac oraz z przedsięwzięciami mającymi na celu niedopuszczenie do powstania pożaru lub wybuchu.

2. Przy wykonywaniu prac, o których mowa w pkt. 1, należy:

- zabezpieczyć przed zapaleniem materiały palne występujące w miejscu wykonywania prac oraz w rejonach przyległych, w tym również elementy konstrukcji budynku i znajdujące się w nim instalacje techniczne;
- prowadzić prace niebezpieczne pod względem pożarowym w pomieszczeniach lub przy urządzeniach zagrożonych wybuchem lub w pomieszczeniach, w których wcześniej wykonywano inne prace związane z użyciem łatwo palnych cieczy lub palnych gazów, jedynie wtedy, gdy stężenie par cieczy lub gazów w mieszaninie z powietrzem w miejscu wykonywania prac nie przekracza 10 % ich dolnej granicy wybuchowości;
- mieć w miejscu wykonywania prac sprzęt umożliwiający likwidację wszelkich źródeł pożaru;
- po zakończeniu prac poddać kontroli miejsce, w którym prace były wykonywane, oraz rejon przyległy;
- używać do wykonywania prac wyłącznie sprzętu sprawnego technicznie i zabezpieczonego przed możliwością wywołania pożaru.

3. Przy prowadzeniu powyższych prac należy przestrzegać następujących zasad:

- pomieszczenia i miejsca, w których mają się odbywać prace należy oczyścić z wszelkich materiałów palnych,
- palne przedmioty należy w przypadku wykonywania prac spawalniczych odsunąć na bezpieczną odległość od miejsca spawania celem uniemożliwienia przedostania się rozprysków spawalniczych,
- jeżeli powyższy warunek nie może być spełniony, wszystkie urządzenia i materiały palne należy zabezpieczyć przed działaniem rozprysków przez osłonięcie np. kocami przeciwpożarowymi, arkuszami blachy lub w inny skuteczny sposób,
- przed przystąpieniem do spawania należy sprawdzić, czy w sąsiednich pomieszczeniach nie znajdują się materiały lub przedmioty mogące ulec zapaleniu na skutek przewodnictwa cieplnego, promieniowania bądź rozprysków spawalniczych,

- jeżeli w pobliżu miejsca spawania znajdują się otwory przelotowe, instalacyjne, kablowe itp., należy je uszczelnić materiałami niepalnymi, celem niedopuszczenia do przenikania rozprysków spawalniczych do sąsiednich pomieszczeń lub na inne kondygnacje,
- wszelkie kable, przewody elektryczne, gazowe oraz instalacyjne z palną izolacją powinny być zabezpieczone przed rozpryskami spawalniczymi i uszkodzeniami mechanicznymi,
- wykonywanie prac spawalniczych lub innych z użyciem ognia otwartego w pomieszczeniach, w których tego samego dnia wykonywano prace przy użyciu substancji łatwo zapalnych (np. malowanie), jest niedozwolone; prowadzenie prac dopuszczalne jest dopiero wtedy, gdy stężenie par cieczy lub gazów w mieszaninie z powietrzem w miejscu wykonywania prac, nie przekracza **10 %** ich dolnej granicy wybuchowości,
- w miejscu wykonywania prac powinien znajdować się sprzęt umożliwiający likwidację wszelkich źródeł pożaru, jako podstawowy zestaw sprzętu gaśniczego należy przyjąć gaśnicę proszkową GP4, lub śniegową GS5 oraz koc gaśniczy.
- po zakończeniu prac należy poddać kontroli miejsce, w którym prace były wykonywane oraz rejon przyległe,
- sprzęt używany do wykonywania prac powinien być sprawny technicznie i zabezpieczony przed możliwością wywołania pożaru i wybuchu,
- prace niebezpieczne pożarowo mogą być wykonywane wyłącznie przez osoby do tego upoważnione, posiadające odpowiednie kwalifikacje,
- kontrole, o której mowa powyżej należy ponowić po upływie czterech, a następnie ośmiu godzin po zakończeniu prac spawalniczych.

Wyniki kontroli powinny być odnotowane w książce kontroli prac spawalniczych.

Zarządzający obiektem jest zobowiązany przed rozpoczęciem prac zapoznać wyznaczone osoby z zagrożeniem pożarowym występującym w rejonie wykonywania prac oraz z rodzajem przedsięwzięć, mających na celu niedopuszczenie do powstania pożaru.

W związku z tym należy:

- dokonać komisyjnie oceny zagrożenia pożarowego oraz określić niezbędne wymagania przeciwpożarowe mające na celu niedopuszczenia do powstania i rozprzestrzeniania się pożaru. W skład komisji wchodzi osoba wyznaczona przez Zarządzającego budynkiem oraz przedstawiciel wykonawcy prac.
- sporządzić protokół zabezpieczenia przeciwpożarowego prac spawalniczych według **wzoru nr 1**
- po wykonaniu zaleconych zabezpieczeń wydać pisemne zezwolenie na przeprowadzenie prac spawalniczych według **wzoru nr 2**.

**PROTOKÓŁ
ZABEZPIECZENIA PRZECIWOPOŻAROWEGO PRAC SPAWALNICZYCH**

1. Nazwa i określenie budynku-pomieszczenia i miejsca, w którym przewiduje się wykonanie spawania

.....
.....

2. Zagrożenie wybuchem oraz właściwości pożarowe materiałów palnych występujących w budynku lub pomieszczeniu

.....
.....

3. Rodzaj elementów budowlanych (zapalność) występujących w danym budynku, pomieszczeniu lub rejonie przewidywanych prac spawalniczych

.....

4. Sposób zabezpieczenia przeciwpożarowego budynku, pomieszczenia, stanowiska, urządzenia itp. na okres wykonywania prac spawalniczych

.....
.....

1. Ilość i rodzaje podręcznego sprzętu pożarniczego do zabezpieczenia toku prac spawalniczych

.....
.....

6. Środki i sposób alarmowania straży pożarnej oraz współpracowników w przypadku zaistnienia pożaru

.....
.....

7. Osoba odpowiedzialna za nadzór nad stanem bezpieczeństwa pożarowego w toku wykonywania prac spawalniczych

..

8. Osoba odpowiedzialna za całokształt przygotowania zabezpieczenia przeciwpożarowego toku prac spawalniczych

.....
.....

9. Osoba zobowiązana do przeprowadzenia kontroli rejonu prac spawalniczych po ich zakończeniu

.....

Podpisy członków komisji:

.....
.....

Z E Z W O L E N I E
NA PRZEPROWADZENIE PRAC SPAWALNICZYCH
LUB INNYCH POŻAROWO NIEBEZPIECZNYCH

1. Miejsce pracy
2. Rodzaj pracy
3. Czas pracy, dnia od godz. do godz.
4. Zagrożenie pożarowo - wybuchowe w miejscu pracy
.....
5. Sposób zabezpieczenia przed możliwością powstania pożaru
.....
6. Przeciwpowozarowe środki zabezpieczenia
.....
7. Sposób wykonania pracy
.....
8. Odpowiedzialni za przygotowanie miejsca pracy, środków zabezpieczających
i zabezpieczenia toku prac spawalniczych
.....
9. Zezwalam na rozpoczęcie robót

.....
(podpis kierownika)

10. Pracę zakończono dnia godzina

.....
(podpis wykonawcy)

11. Stanowisko pracy i jego otoczenie sprawdzono pod względem zabezpieczenia
przeciwpożarowego

.....
(podpis kontrolującego)

ROZDZIAŁ VI

Warunki i organizacja ewakuacji ludzi oraz sposoby praktycznego sprawdzenia organizacji i warunków ewakuacji ludzi

1. Zasady prowadzenia ewakuacji

W przypadku powstania pożaru, którego rozmiar nie pozwala na skuteczne jego opanowanie w pierwszej fazie rozwoju przy pomocy gaśnic, każdy użytkownik obiektu powinien doprowadzić do ogłoszenia alarmu pożarowego. Alarm pożarowy ma doprowadzić do bezpiecznego opuszczenia budynku przez użytkowników obiektu.

Osoby, które zauważyły pożar głosem ogłaszają alarm pożarowy, w pierwszej kolejności alarmując osoby znajdujące się w pomieszczeniach sąsiadujących z źródłem pożaru a następnie dalsze pomieszczenia przemieszczając się w kierunku ewakuacji. Alarmowanie w pierwszej fazie musi objąć wszystkie pomieszczenia na danej kondygnacji. Istotne jest by mieć absolutną pewność, że wszystkie osoby znajdujące się w budynku uzyskały informację o zagrożeniu.

Pracownicy obsługujący petentów zobowiązani są do zapewnienia opieki tym osobom i kierowanie ich na właściwe drogi ewakuacyjne

W przypadku konieczności ewakuacji osób niepełnosprawnych pracownicy powinni zapewnić sobie pomoc innych pracowników, osoby niepełnosprawne należy kierować na klatki schodowe o odpowiedniej szerokości. Nie należy do tego celu używać klatki schodowej zlokalizowanej w środkowej części budynku.

Po uzyskaniu informacji o zaistniałym zagrożeniu wszystkie osoby znajdujące się w budynku bezwzględnie opuszczają budynek kierując się najkrótszymi drogami do wyjść ewakuacyjnych prowadzących na zewnątrz obiektu. Ewakuację należy kierować oznakowanymi drogami ewakuacyjnymi.

Zabrania się pozostawania w obiekcie po ogłoszeniu alarmu pożarowego.

Miejsce zbiórki po ewakuacji znajduje się na terenie części parkowej od strony ulicy Pilsudskiego.

2. Obowiązki pracowników w zakresie przygotowywania organizacyjnego do akcji ewakuacyjne

- Pracownicy zatrudnieni w obiekcie mają obowiązek posiadać dokładne informacje w zakresie:
- Rozkładu pomieszczeń w obiekcie, dróg i kierunków ewakuacji oraz wyjść z pomieszczeń budynku, a także lokalizacji ewakuacyjnego punktu zbiorczego tzw. „BEZPIECZNEGO MIEJSCA DLA EWAKUACJI”
- Zachowania się ludzi w sytuacji pożarowej lub innego niebezpieczeństwa.
- Miejsc w pomieszczeniach, w których mogą pozostawać lub schować się ludzie sparaliżowani strachem na skutek wybuchu pożaru, zadymienia lub innego niebezpieczeństwa.
- Umieszczenia telefonów oraz przeciwpożarowego wyłącznika głównego prądu, ważnych zaworów odcinających, a także sposobu alarmowania na wypadek pożaru.
- Rozmieszczenia hydrantów i gaśnic, innych urządzeń związanych z ochroną przeciwpożarową oraz ich obsługi.

3. Obowiązki pracowników wyznaczonych do przeprowadzania akcji ewakuacyjnej.

- Kierownik akcji ratowniczo – gaśniczej wyznaczony przez Starostę oraz wyznaczeni pracownicy na poszczególnych kondygnacjach, w przypadku rozprzestrzeniania się

dymu i/lub ognia, zapobiegając chaosowi i panice, zdecydowanym i spokojnym głosem wydają polecenia mające na celu:

- bezwzględne opuszczenie obiektu poprzez wyjścia ewakuacyjne, bezpośrednio na zewnątrz budynku, w słowach np. „Proszę opuścić budynek - korzystamy wyłącznie z wyjść (...), kierujemy się zgodnie z oznakowaniem ewakuacyjnym!”
- zebranie wszystkich osób w wyznaczonym do tego celu „miejscu ewakuacji”, w słowach np. „Wszyscy zbieramy się (np. placu parkingowym) i pozostajemy w miejscu zgrupowania, proszę utworzyć grupę w bezpiecznym miejscu, nikt się nie rozchodzi!”
- pomoc w ewakuacji osób rannych lub niepełnosprawnych z budynku, np. w słowach: „Panowie X, Y i Z, proszeni są o pomoc w ewakuacji osób rannych (niepełnosprawnych)!”
- usunięcie (w razie potrzeby) pojazdów z parkingu, w słowach np. „Proszę osoby, których pojazdy stoją obok budynku o ich usunięcie. Po wykonaniu zadania powracamy na bezpieczne miejsce zgrupowania!”
- upewnienie się, że wszyscy opuścili budynek,
- organizację akcji ratowniczo-gaśniczej oraz udzielenie pierwszej pomocy osobom poszkodowanym.
- Służby ratownicze należy alarmować telefonicznie, zgodnie z wykazem numerów telefonów podanym w Instrukcji postępowania na wypadek pożaru lub w wykazie telefonów alarmowych. W godzinach po zakończeniu pracy biur w obiekcie, o zaistniałym fakcie należy powiadomić Starostę lub osobę przez niego wyznaczoną.

Pracownicy zobowiązani są:

- Podporządkować się kierującemu akcją ratowniczą do czasu, aż dowodzenie przejmie dowódca jednostki straży pożarnej.
- Pamiętać, że szybkość i sprawność przeprowadzenia ewakuacji decyduje o jej powodzeniu i życiu przebywających w obiekcie osób.
- Zachowywać spokój i nie wywoływać paniki.
- Ustalić dokładnie miejsce pożaru, drogi jego rozprzestrzeniania oraz czy istnieje zagrożenie życia.
- Prowadzić ewakuację zgodnie ze znakami kierunków ewakuacji.
- Po opuszczeniu pomieszczeń zamknąć drzwi aby nie dopuścić do nadmiernego rozprzestrzeniania się pożaru.

- W razie odcięcia drogi ewakuacyjnej oznaczonej, wykorzystać inną dostępną drogę.
- Pomagać ratownikom straży pożarnej w prowadzeniu ewakuacji pozostałych osób.
- Pamiętać, że działania ewakuacyjne mają pierwszeństwo przed działaniami gaśniczymi.
- Po przybyciu jednostki straży pożarnej podporządkować się poleceniom dowódcy, a także przekazać mu informacje na temat zaistniałego zdarzenia.

Ewakuacja osób musi być rozpoczęta natychmiast po zauważeniu pożaru, którego nie można ugasić we wstępnej fazie rozwoju lub stwierdzeniu innego zagrożenia życia lub zdrowia.

4. Obowiązki kierującego akcją ratowniczo – gaśniczą po przybyciu jednostek straży pożarnej

Osoba kierująca ewakuacją przekazując kierowanie akcją dowódcy Jednostki Ratowniczo – Gaśniczej PSP jest ustawowo zobowiązana:

- informować rzetelnie o miejscach najbardziej zagrożonych i niebezpiecznych oraz przekazać informację o dotychczasowym sposobie i efektach przeprowadzonej akcji ewakuacyjnej i ratowniczo – gaśniczej
- współpracować z dowódcą JRG w czasie akcji, jako doradca
- przez cały czas akcji interesować się stanem zdrowia ewakuowanych oraz miejscem ich przebywania
- organizować akcję ewakuacji mienia i dozorowanie pogorzeliska

5. Oznakowanie dróg i wyjść ewakuacyjnych

Zgodnie z obowiązującymi przepisami w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów, obiekt jest oznakowany znakami ewakuacyjnymi, zgodnie z Polskimi Normami dotyczącymi znaków bezpieczeństwa (PN-EN ISO 7010:2012) oraz zgodnie ze wskazaniem podanymi w części graficznej niniejszego opracowania.

ROZDZIAŁ VII

**Sposoby zaznajamiania pracowników z treścią
niniejszej instrukcji oraz przepisami
przeciwpożarowymi**

1. Przyjęcie do wiadomości postanowień niniejszej Instrukcji pracownicy potwierdzają własnoręcznym podpisem.
2. Wzór oświadczenia stanowi załącznik nr 1 do Instrukcji. Oświadczenie to należy włączyć do akt osobowych.
3. Szkolenie.

Celem szkolenia w zakresie ochrony przeciwpożarowej jest zapoznanie pracowników z obowiązkami i zadaniami w zakresie zapobiegania powstawaniu i pożaru, zadaniami na wypadek powstania pożaru oraz treścią niniejszej Instrukcji.

Każdy pracownik powinien znać:

- zagrożenie pożarowe występujące w budynku,
- przyczyny powstawania i rozprzestrzeniania się pożarów,
- przepisy przeciwpożarowe, "Instrukcję Bezpieczeństwa Pożarowego",
- zasady rozmieszczenia, przeznaczenie oraz obsługę podręcznego sprzętu gaśniczego,
- zasady postępowania na wypadek pożaru i zadania poszczególnych pracowników,

Szkolenie jest jednorazowe, a uczestnicy szkolenia nie podlegają egzaminowi. Po zakończeniu szkolenia każdy z przeszkolonych podpisuje oświadczenie. Wypełniony formularz oświadczenia przechowuje się w aktach osobowych pracownika. Wzór formularza stanowi załącznik nr 2 do Instrukcji.

Instrukcja podlega aktualizacji nie rzadziej niż raz na dwa lata. Po każdej aktualizacji należy ze zmianami zapoznać pracowników.

.....
imię i nazwisko

.....
stanowisko

OŚWIADCZENIE

Niniejszym oświadczam, że zapoznałem/łam się z postanowieniami zawartymi w Instrukcji Bezpieczeństwa Pożarowego i zobowiązuję się je przestrzegać.

.....
podpis przyjmującego oświadczenie

.....
podpis pracownika

Rybnik,

.....

imię i nazwisko

OŚWIADCZENIE

Ja niżej podpisany/a oświadczam, że zostałem/łam zapoznany/a z zagrożeniami pożarowymi występującymi w budynku oraz obowiązkami w zakresie zapobiegania pożarom, zasadami postępowania na wypadek powstania pożaru oraz zasadami użycia podręcznego sprzętu gaśniczego.

.....
podpis organizatora szkolenia

.....
podpis pracownika

ROZDZIAŁ VIII

Zadania i obowiązki w zakresie ochrony przeciwpożarowej dla osób będących ich stałymi użytkownikami

Zadania i obowiązki Zarządzającego obiektem w zakresie zapewnienia ochrony przeciwpożarowej obiektu

Zgodnie z art. 4 ust. 1 Ustawy z dnia 24 sierpnia 1991r. (Dz. U. 2020 poz. 961) o ochronie przeciwpożarowej, zarządzający obiektem zapewniając jego ochronę przeciwpożarową obowiązany jest w szczególności:

1. Przestrzegać przeciwpożarowych wymagań techniczno – budowlanych i instalacyjnych.
2. Wyposażyć obiekt w gaśnice, urządzenia przeciwpożarowe oraz techniczne środki zabezpieczenia przeciwpożarowego, zgodnie z obowiązującymi warunkami technicznymi.
3. Zapewnić konserwację oraz naprawy sprzętu i urządzeń, o których mowa w pkt. 2, zgodnie z zasadami i wymaganiami gwarantującymi sprawne i niezawodne ich funkcjonowanie.
4. Zapewnić osobom przebywającym w obiekcie bezpieczeństwo oraz możliwość ewakuacji.

Przez bezpieczeństwo należy rozumieć stan eliminujący zagrożenie dla życia lub zdrowia ludzi, uzyskiwany przez funkcjonowanie systemu norm prawnych i technicznych środków zabezpieczenia przeciwpożarowego oraz prowadzonych działań zapobiegawczych przed pożarem.

Z każdego miejsca przeznaczonego na pobyt ludzi w obiekcie powinny być zapewnione odpowiednie warunki ewakuacji, zapewniające możliwość szybkiego i bezpiecznego opuszczenia strefy zagrożonej lub objętej pożarem, dostosowane do liczby i stanu sprawności osób przebywających w obiekcie oraz jego funkcji, konstrukcji i wymiarów, a także powinny być zastosowane techniczne środki zabezpieczenia przeciwpożarowego.

Odpowiednie warunki ewakuacji dla przedmiotowego obiektu polegają w szczególności na:

- a. zapewnieniu dostatecznej ilości i szerokości wyjść ewakuacyjnych;
- b. zachowaniu dopuszczalnych długości, szerokości i wysokości przejść oraz dojść ewakuacyjnych;
- c. zapewnieniu bezpiecznej pożarowo obudowy i wydzielen dróg ewakuacyjnych oraz pomieszczeń;
- d. zapewnieniu awaryjnego oświetlenia ewakuacyjnego oraz utrzymywaniu go we właściwym stanie technicznym.

5. Przygotować obiekt do prowadzenia akcji ratowniczej.

Przygotowanie obiektu do prowadzenia akcji ratowniczej polega między innymi na:

- a. zapewnieniu drogi pożarowej o utwardzonej nawierzchni umożliwiającej dojazd o każdej porze roku pojazdów jednostek straży pożarnych;
- b. utrzymywaniu dróg ewakuacyjnych w obiekcie zgodnie z obowiązującymi zasadami, w szczególności wolnych od materiałów palnych oraz przedmiotów, które mogłyby zmniejszać ich szerokość albo wysokość poniżej dopuszczalnych wartości;
- c. zapewnieniu źródeł czerpania wody do celów zewnętrznego gaszenia pożarów w obiekcie;
- d. utrzymaniu drzwi przeciwpożarowych, awaryjnego oświetlenia ewakuacyjnego i innych urządzeń przeciwpożarowych oraz gaśnic w pełnej sprawności technicznej i funkcjonalnej;
- e. zapewnieniu dostępu do:
 - gaśnic,
 - wyjść ewakuacyjnych,

- wyłączników i tablic rozdzielczych prądu elektrycznego,
6. Zaznajać osoby zatrudnione w obiekcie z treścią przedmiotowej instrukcji oraz z przepisami przeciwpożarowymi.
7. Przeprowadzać nie rzadziej niż raz na dwa lata praktyczne sprawdzenie zasad ewakuacji

Zarządzający zobowiązany jest ponadto do:

- a) umieszczenia w miejscach widocznych obiektu instrukcji postępowania na wypadek pożaru z wykazem telefonów alarmowych;
- b) oznakowania zgodnie z Polskimi Normami:
 - dróg ewakuacyjnych oraz pomieszczeń, w których zapewniono co najmniej dwa wymagane wyjścia ewakuacyjne w sposób zapewniający dostarczenie informacji niezbędnych do ewakuacji
 - miejsc usytuowania gaśnic, telefonu alarmowego oraz miejsc obowiązującego zakazu używania otwartego ognia i palenia tytoniu
 - miejsc usytuowania przeciwpożarowego wyłącznika prądu, oraz miejsca zbiórki do ewakuacji ludzi

Zadania i obowiązki osób zatrudnionych na terenie obiektu

Wszyscy pracownicy bez względu na zajmowane stanowisko w obiekcie i na terenie ponoszą odpowiedzialność za wykonanie następujących zadań w zakresie ochrony przeciwpożarowej:

- znajomość zagrożenia pożarowego na stanowisku pracy oraz sposobów przeciwdziałania możliwości powstania i rozprzestrzeniania się pożaru lub innego miejscowego zagrożenia,
- znajomość zasad postępowania na wypadek pożaru,
- orientacja w rozmieszczeniu sprzętu gaśniczego i urządzeń przeciwpożarowych, a także umiejętność jego obsługi,
- przestrzeganie i egzekwowanie od innych bezwzględnego zakazu używania ognia otwartego lub palenia papierosów w miejscach do tego celu nie przeznaczonych ,
- sprawdzenie każdego dnia po zakończeniu pracy, czy w używanych pomieszczeniach nie pozostawiono włączonych do sieci grzejników lub innych odbiorników energii elektrycznej nie przeznaczonych do pracy ciągłej,
- znajomość zasad prowadzenia ewakuacji,
- zapewnienie bezpiecznej ewakuacji osób przebywających w obiekcie ,
- udział w szkoleniu przeciwpożarowym i organizowanych ćwiczeniach.

ROZDZIAŁ IX

Plany graficzne obiektu

ROZDZIAŁ X

Załączniki graficzne

1. Znaki bezpieczeństwa**Ochrona przeciwpożarowa***Urządzenia sygnalizacji pożarowej i sterowania ręcznego.*

L.p.	Znak bezpieczeństwa	Znaczenie (nazwa) znaku bezpieczeństwa	Kształt i barwa	Zastosowanie
1. P		Uruchamianie ręczne	Znak kwadratowy Tło: czerwone Symbol: biały ¹	Stosowane do wskazania przycisku pożarowego lub ręcznego sterowania urządzeń gaśniczych (np. stałego urządzenia gaśniczego)
2. P		Alarmowy sygnalizator akustyczny	Znak kwadratowy lub prostokątny Tło: czerwone Symbol: biały ¹	Może być stosowany samodzielnie lub łącznie ze znakiem nr 1 jeśli przycisk pożarowy uruchamia alarm dźwiękowy odbierany bezpośrednio przez osoby znajdujące się w obszarze zagrożenia.
3. P		Telefon do użycia w stanie zagrożenia	Znak kwadratowy lub prostokątny Tło: czerwone Symbol: biały ¹	Znak wskazujący usytuowanie dostępnego telefonu przeznaczanego dla ostrzeżenia w przypadku zagrożenia pożarowego.

Sprzęt pożarniczy

L.p.	Znak bezpieczeństwa	Znaczenie (nazwa) znaku bezpieczeństwa	Kształt i barwa	Zastosowanie
10. P		Zestaw sprzętu pożarniczego	Znak kwadratowy Tło: czerwone Symbol: biały ¹	Znak ten jest stosowany dla uniknięcia podawania zestawu indywidualnych znaków określających sprzęt pożarniczy.
11. P		Gaśnica	Znak kwadratowy lub prostokątny Tło: czerwone Symbol: biały ¹	
12. P		Hydrant wewnętrzny	Znak kwadratowy lub prostokątny Tło: czerwone Symbol: biały ¹	Znak ten jest stosowany na drzwiach szafki hydrantowej.
13. P		Drabina pożarowa	Znak kwadratowy lub prostokątny Tło: czerwone Symbol: biały ¹	Znak ten jest stosowany do oznaczenia drabiny trwale związanej z obiektem i przeznaczonej do działań ratowniczo – gaśniczych straży pożarnej.

INSTRUKCJA BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO**STAROSTWO POWIATOWE W RYBNIKU****44-200 Rybnik; ul. 3-go Maja 31***Obszary i materiały szczególnego zagrożenia pożarowego.*

L.p.	Znak bezpieczeństwa	Znaczenie (nazwa) znaku bezpieczeństwa	Kształt i barwa	Zastosowanie
14. P		Niebezpieczeństwo pożaru – Materiały łatwo zapalne	Znak trójkątny Tło: Żółte Symbol: czarny Obwódka trójkątna: czarna	Do wskazania obecności materiałów łatwo zapalnych.
15. P		Niebezpieczeństwo pożaru – Materiały utleniające	Znak trójkątny Tło: Żółte Symbol: czarny Obwódka trójkątna: czarna	
16. P		Niebezpieczeństwo wybuchu – Materiały wybuchowe	Znak trójkątny Tło: Żółte Symbol: czarny Obwódka trójkątna: czarna	Stosowany do wskazania możliwości występowania atmosfery wybuchowej, gazów palnych lub materiałów wybuchowych.
17. P		Zakaz gaszenia wodą	Znak okrągły Tło: białe ¹ Symbol: czarny Obwódka okrągła i pas negujący : czerwone	Do stosowania we wszystkich przypadkach, kiedy użycie wody do gaszenia pożaru jest zabronione.
18. P		Palenie tytoniu zabronione	Znak okrągły Tło: białe ¹ Symbol: czarny Obwódka okrągła i pas negujący : czerwone	Do stosowania w miejscach, gdzie palenie tytoniu może być przyczyną zagrożenia pożarowego.
19. P		Zakaz używania ognia	Znak okrągły Tło: białe ¹ Symbol: czarny Obwódka okrągła i pas negujący : czerwone	Do stosowania w miejscach gdzie palenie tytoniu lub otwarty ogień mogą być przyczyną zagrożenia pożarem lub wybuchem.

L.p.	Znak bezpieczeństwa	Znaczenie (nazwa) znaku bezpieczeństwa	Kształt i barwa	Zastosowanie
21. P	 21.1. P 21.2. P	Kierunek do miejsca	Znak kwadratowy lub prostokątny Tło: czerwone Symbol: biały ¹	Do stosowania tylko łącznie ze znakami nr 1 do 3 i nr 10 do 13, dla wskazania kierunku do miejsca rozmieszczenia sprzętu pożarniczego lub urządzenia ostrzegającego.
22. P		Nie zastawiać	Znak okrągły Tło: białe ¹ Symbol: czarny Obwódka okrągła i pas negujący : czerwone	Znak do stosowania w przypadkach, gdy ewentualna przeszkoda stanowiłaby szczególne niebezpieczeństwo

Znaki bezpieczeństwa

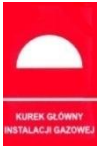
Ewakuacja

L.p.	Znak ewakuacyjny	Znaczenie (nazwa) znaku ewakuacyjnego	Kształt i barwa	Zastosowanie
1. E	1.1. E 1.2. E 1.3. E	Kierunek drogi ewakuacyjnej	Znak kwadratowy lub prostokątny Tło: Zielone Symbol: biały fosforescencyjny	Znak wskazuje kierunek do wyjścia, które może być wykorzystywane w przypadku zagrożenia. Strzałki krótkie – do stosowania z innymi znakami
2. E		Wyjście ewakuacyjne	Znak kwadratowy lub prostokątny Tło: Zielone Symbol: biały fosforescencyjny	Znak stosowany do oznakowania wyjść używanych w przypadku zagrożenia
3. E	3.1. E 3.2. E	Drzwi ewakuacyjne	Znak kwadratowy Tło: Zielone Symbol: biały fosforescencyjny	Znak stosowany nad drzwiami skrzydłowymi, które są wyjściami ewakuacyjnymi (drzwi)
4. E		Przesunąć w celu otwarcia	Znak kwadratowy lub prostokątny Tło: Zielone Symbol: biały fosforescencyjny	Znak stosowany łącznie ze znakiem nr 4 na przesuwanych drzwiach wyjścia ewakuacyjnego, jeśli są one dozwolone. Strzałka powinna wskazywać kierunek otwierania drzwi przesuwanych.
5. E		Kierunek do wyjścia drogi ewakuacyjnej	Znak kwadratowy lub prostokątny Tło: Zielone Symbol: biały fosforescencyjny	Znak wskazuje kierunek drogi ewakuacyjnej do wyjścia; może kierować w lewo lub w prawo.
6. E		Kierunek do wyjścia drogi ewakuacyjnej schodami w dół	Znak kwadratowy lub prostokątny Tło: Zielone Symbol: biały fosforescencyjny	Znak wskazuje kierunek drogi ewakuacyjnej schodami w dół na lewo lub na prawo.
7. E		Kierunek do wyjścia drogi ewakuacyjnej schodami w górę	Znak kwadratowy lub prostokątny Tło: Zielone Symbol: biały fosforescencyjny	Znak wskazuje kierunek drogi ewakuacyjnej schodami w górę na lewo lub na prawo.
8. E		Pchać, aby otworzyć	Znak kwadratowy lub prostokątny Tło: Zielone Symbol: biały fosforescencyjny	Znak jest umieszczany na drzwiach dla wskazania kierunku otwierania.

INSTRUKCJA BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO**STAROSTWO POWIATOWE W RYBNIKU****44-200 Rybnik; ul. 3-go Maja 31**

			fosforescencyjny	
9. E		Ciągnąć aby otworzyć	Znak kwadratowy lub prostokątny Tło: Zielone Symbol: biały fosforescencyjny	Znak jest umieszczony na drzwiach dla wskazania kierunku otwierania.
10. E		Stłuc, aby uzyskać dostęp	Znak kwadratowy lub prostokątny Tło: Zielone Symbol: biały fosforescencyjny	Znak ten może być stosowany: w miejscu, gdzie jest niezbędne stłuczenie szyby dla uzyskania dostępu do klucza lub systemu otwarcia, gdy jest niezbędne rozbicie przegrody dla uzyskania wyjścia.

2. Znaki bezpieczeństwa**Techniczne środki przeciwpożarowe**

L.p.	Znak	Znaczenie (nazwa) znaku	Treść znaku	Kształt i barwa	Zastosowanie
1. T		Przeciwpożarowy wyłącznik prądu	Złamana strzałka	Znak kwadratowy lub prostokątny Tło: czerwone Symbol: biały Znak dodatkowy: tło – czerwone napis – biały	W obiektach do oznaczenia wyłącznika odcinającego dopływ prądu do wszystkich obwodów, z wyjątkiem obwodów zasilających instalacje, których funkcjonowanie jest niezbędne podczas pożaru.
2. T		Kurek główny instalacji gazowej	Półkole	Znak kwadratowy lub prostokątny Tło: czerwone Symbol: biały Znak dodatkowy: tło – czerwone napis – biały	W obiektach do oznaczenia miejsca zainstalowania kurka głównego instalacji gazowej.
3. T		Suchy pion	Półkole	Znak kwadratowy lub prostokątny Tło: czerwone Symbol: biały Znak dodatkowy: tło – czerwone napis – biały	W obiektach do oznaczania miejsca usytuowania i podłączenia suchego pionu.
4. T		Przeciwpożarowy zbiornik wody.	Półkole	Znak kwadratowy lub prostokątny Tło: czerwone Symbol: biały Znak dodatkowy: tło – czerwone napis – biały	Do oznaczenia przeciwpożarowego zbiornika wodnego; na znaku dodatkowym możliwość umieszczenia cech charakterystycznych takich, jak: pojemność zbiornika, jego głębokość, itp.

INSTRUKCJA BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO

STAROSTWO POWIATOWE W RYBNIKU

44-200 Rybnik; ul. 3-go Maja 31

5. T		Hydrant zewnętrzny	Wielka litera „H”	Znak kwadratowy lub prostokątny Tło: czerwone Symbol: biały Litera: czarna na białym pasie	Do oznaczenia miejsca hydrantu zewnętrznego, wodnego, pianowego, podziemnego lub nadziemnego; wielkości charakterystyczne hydrantu należy umieszczać na znaku dodatkowym.
------	---	--------------------	-------------------	---	---

L.p.	Znak	Znaczenie (nazwa) znaku	Treść znaku	Kształt i barwa	Zastosowanie
6. T		Przeciwpożarowe stanowisko czerpania wody	Półkole	Znak kwadratowy lub prostokątny Tło: czerwone Symbol: biały Znak dodatkowy: tło – czerwone napis – biały	Do oznaczania stanowiska wodnego dla pomp pożarniczych.
7. T		Drabina ewakuacyjna	Drabina	Znak kwadratowy Tło: zielone Symbol: biały	Do oznaczenia miejsc umieszczenia drabin ewakuacyjnych.
8. T		Dźwig przeciwpożarowy	Półkole	Znak kwadratowy lub prostokątny Tło: czerwone Symbol: biały Znak dodatkowy: tło – czerwone napis – biały	W obiektach do oznaczenia dźwigów przystosowanych do potrzeb ekip ratowniczych.
9. T		Pojemnik z maskami uciezkowymi	Zarys pojemnika ze stylizowaną maską chroniącą drogi oddechowe	Znak kwadratowy Tło: zielone pojemnik i maska: biała Znak dodatkowy: tło – zielone napis – biały	Do oznaczenia pojemników z maskami uciezkowymi chroniącymi drogi oddechowe od dymu lub substancji toksycznych.
10. T		Droga pożarowa	Skrzynia	Znak okrągły Tło: białe Symbol: czarny Obwódka okrągła i pas negujący: czerwony Znak dodatkowy: tło – czerwone napis – biały	Do oznaczenia drzwi znajdujących się w ścianach oddzielenia przeciwpożarowego.
11. T		Drzwi przeciwpożarowe	Sylwetka człowieka w świetle drzwi, z prawej strony języki ognia	Znak kwadratowy lub prostokątny Tło: czerwone Otwór drzwiowy: biały Sylwetka człowieka: czerwona Ogień: biały Znak dodatkowy: tło – czerwone napis – biały	Do oznaczenia drzwi znajdujących się w ścianach oddzielenia przeciwpożarowego.
12. T		Miejsce otwierania klap przeciwpożarowych	Półkole	Znak kwadratowy lub prostokątny Tło: czerwone Symbol: biały Znak dodatkowy: tło – czerwone napis – biały	Oznaczenie miejsca usytuowania urządzenia do otwierania klap przeciwpożarowych w celu przywrócenia drożności przewodu wentylacyjnego.
13. T		Urządzenie do uruchamiania klap dymowych	Półkole	Znak kwadratowy lub prostokątny Tło: czerwone Symbol: biały Znak dodatkowy: tło – czerwone	Do oznaczania urządzeń uruchamiających klapy dymowe.

INSTRUKCJA BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO**STAROSTWO POWIATOWE W RYBNIKU****44-200 Rybnik; ul. 3-go Maja 31**

				napis – biały	
14. T		Miejsce uruchamiania urządzenia gaśniczego	Półkole	Znak kwadratowy lub prostokątny Tło: czerwone Symbol: biały Znak dodatkowy: tło – czerwone napis – biały	Do oznaczenia miejsc uruchamiania urządzenia gaśniczego w obiektach o dużym zagrożeniu pożarowym.
15. T		Przyłącze półstałego urządzenia gaśniczego	Półkole	Znak kwadratowy lub prostokątny Tło: czerwone Symbol: biały Znak dodatkowy: tło – czerwone napis – biały	Do oznaczenia miejsc przyłącza półstałego urządzenia gaśniczego.

L.p .	Znak	Znaczenie (nazwa) znaku	Treść znaku	Kształt i barwa	Zastosowanie
16. T		Miejsce zbiórki do ewakuacji	Cztery strzałki skierowane do środka oraz sylwetki ludzi zgrupowane w środku znaku	Znak kwadratowy lub prostokątny Tło: zielone pojemnik i maska: biała Znak dodatkowy: tło – zielone napis – biały	Do oznaczenia miejsca zgrupowania ludzi podczas ewakuacji.
17. T		Rękaw ratowniczy	Sylwetka człowieka w rękawie ratowniczym obok strzałka skierowana w dół	Znak kwadratowy lub prostokątny Tło: zielone pojemnik i maska: biała Znak dodatkowy: tło – zielone napis – biały	Do oznaczenia lokalizacji wejścia do rękawa ratowniczego.
18. T		Klucz do wyjścia ewakuacyjnego	Klucz	Znak kwadratowy lub prostokątny Tło: zielone pojemnik i maska: biała Znak dodatkowy: tło – zielone napis – biały	Do oznaczenia lokalizacji klucza przy drzwiach ewakuacyjnych zamykanych na klucz; znak dodatkowy należy uzupełnić konkretną lokalizacją klucza.

ROZDZIAŁ XI

Uwagi końcowe

Wykaz wykorzystanych w opracowaniu przepisów i norm

1. Ustawa z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej (Dz.U. 2020 poz. 961)
2. Ustawa z dnia 24 sierpnia 1991 r. o Państwowej Straży Pożarnej (Dz.U. 2020 poz. 1123).
3. Ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane (Dz.U. 2020 poz. 1333).
4. Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 roku w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz.U. 2017 poz. 2285).
5. Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Budownictwa z dnia 14 listopada 2017 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie. (Dz. U. 2017 poz. 2285)
6. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 2 grudnia 2015 r. w sprawie uzgadniania projektu budowlanego pod względem ochrony przeciwpożarowej (Dz. U. 2015, poz. 2117).
7. Rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz.U. 109 poz.719 z późn. zmianami).
8. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 24 lipca 2009 r. w sprawie przeciwpożarowego zaopatrzenia w wodę oraz dróg pożarowych (Dz.U. 2009 nr 124 poz. 1030).
9. Rozporządzenie Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 23.12.2003 w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy przy produkcji i magazynowaniu gazów, napełnianiu zbiorników gazami oraz używaniu i magazynowaniu karbidu. (Dz.U. 2004 nr 7 poz. 59).
10. Rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 27 kwietnia 2000 roku w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy przy pracach spawalniczych (Dz.U. 2000 nr 40 poz. 470).
11. Rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 8 lipca 2010 roku w sprawie minimalnych wymagań dotyczących bezpieczeństwa i higieny pracy związanych z możliwością wystąpienia w miejscu pracy atmosfery wybuchowej (Dz.U. 2010 nr 138 poz. 931).
12. Ustawa z dnia 26 czerwca 1974 r. Kodeks pracy (Dz.U. 2019 poz. 730).
13. Rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 28 marca 2013 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy przy urządzeniach energetycznych (Dz.U. 2013 poz. 492)
14. Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 26 września 1997 r. w sprawie ogólnych przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy (Dz.U. 2011 nr 173 poz. 1034).
15. PN-B-02852:2001 Ochrona przeciwpożarowa budynków. Obliczanie gęstości obciążenia ogniowego oraz wyznaczanie względnego czasu trwania pożaru.
16. PN-92/N-0156/02. Znaki bezpieczeństwa. Ewakuacja.
17. PN-EN ISO 7010/2012 Znaki bezpieczeństwa. Ochrona przeciwpożarowa.
18. PN-N-01256-5:1998 – Znaki bezpieczeństwa – zasady umieszczania znaków bezpieczeństwa na drogach ewakuacyjnych i drogach pożarowych.
19. PN-EN 62305-1:2011 Ochrona odgromowa – część 1: zasady ogólne
20. PN- EN 62305 – 2:2008 Ochrona odgromowa – część 2: zarządzanie ryzykiem.
21. PN-EN 62305-3:2011 Ochrona odgromowa – część 3: uszkodzenia fizyczne obiektów i życia.

Instrukcję Bezpieczeństwa Pożarowego opracowano na podstawie następujących materiałów:

1. Dokumentacja udostępniona przez użytkownika obiektu
2. Wizja lokalna obiektu
3. Wyjaśnienia właściciela - użytkownika
4. Zbiór przepisów, norm i normatywów

Niniejsza „instrukcja” podlega aktualizacji co najmniej raz na dwa lata a także po zmianach sposobu użytkowania obiektu, które wpływają na zmianę warunków ochrony przeciwpożarowej.

Opracowanie :

Technik Pożarnictwa

Andrzej Czernecki

SCHP KRAKÓW NR 474/E/86

KOPIOWANIE I ROZPOWSZECZNIANIE OPRACOWANIA POZA OBIEKT
WYMAGA ZGODY AUTORA